

ՌԱՏԱՅՆԻՒՄ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՊԵՆՏԻ ՄԱՒՍՈՒՍԼԱՐ

ՆԻԱԿԱՐԱ ՃԵՆՏԵԼԼԵՐԻ

Ամերիգայա վուգու պուլան իքի զիյարէթ-
լէրինն հիւ պիրինտէ տէ Նիակարա ճէնտէլէ-
րինի կէօրմէք ֆուրսաթընա նաիլ օլմամը ի-
տիմ: Պու քէրրէ թապիաթըն աճաիպաթըն-
տան սայըլան պու մէնղարէյի կէօրմէք իսթէ-
տիմ: Կէօրիւնիւյօր քի պէնիմ կիպի օրասընը
իլք տէֆա զիյարէթ էտէնլէր իյիւն էն գըսա
թարիգ 1½ տօլար վէրիպ պէյր շայն քրիի
պիլէթլէրինտէն պիր թանէ ալմագ տըր: Պու
պիլէթ իլէ կէօրմէյէ շայէսթէ օլան հէրլէրէ
սէնի արապա վէ քօլիգաւր իլէ կէօթիւրիւյօր-
լար վէ իսթէտիյին հէրտէ տուրուպ իսթէտի-
յին գատար միւտտէթ էյլէնէ պիլիյօրսըն վէ
սօնրա փարա վէրմէյէրէք եինէ արապայա
պինէպիլիրսին:

Նիակարա, իրի կէօլիւնտէն չըգըպ Օնթէ-
րիօ կէօլիւնէ տէօթիւլէն վէ անճագ 36 միլ
ուզոււնլուզու վէ էն կէնիլ օլտուզու հէրտէ
պիր միլ էնի օլան պիր ըրմագ տըր: Տէրինիյի
պաղը հէրլէրտէ 20 պաղը նօգթալարտա 200
այագ տըր:

Պու ըրմագ օրթա հէրտէ պիր ուչրոււմ
րաթի կէլիպ իւչ հէրտէն աչաղը տիւլիւյօր:
Պունուն իքիսի Մ. Ամէրիգա սահիլինտէ օլուպ
պիրի 1,100 վէ օ պիրի 1,200 այագ էնինտէ
տիր, պիրի տէ Գանատա սահիլինտէ օլուպ
3000 այագ էնինտէ տիր: Վէ իչթէ պու 5,300
այագ էնինտէ օլան սու քիւթլէսինին 160 այագ
հիւքսէքտէն սաաթտա 5,000,000 թօնօ (թօնօ

800 օգգա տըր) սըգլէթինտէ օլարագ 3,000,000
աթ գուլվէթիլէ աչաղըքի գայալար իւզէրի-
նէ տիւլմէսի Նիակարա ճէնտէլլէրինի թէչիլ
էտէր:

Պու սու պէտէնի հօգարըտան աչաղը էնէր
իքէն իյինտէ պիր խէյլի հավա հըֆգ էտէրէք
տիւլտիւլիւ իյիւն, պու հավա ուչրոււմուն տի-
պինտէ փաթլայըպ սույու կէրի հավայա փիւս-
կիւրտիւնճէ ճէնտէլլին պօյունա պիր սու թօ-
զու պուլուլթու հիւքսէլիյօր: Պու պուլուլթ
արատա պիր ճէնտէլլին պօյունտան վէ ըրմա-
ղըն հօգարը սաթիւնտան տահա հօգարըյա
գըվըլըպ չըգըյօր: Գըյըտա տուրուզոււնտա
էյէր կիւնէլ արգա թարաֆընտան իյրագ էտի-
յօր իսէ, պու պուլուլթ իւզէրինտէ տաիմի
պիր գավս ը գուզահ (ալայիմիւսսէմա) կէօրէ-
ճէքսին:

Պու ճէնտէլլէրին հօգարըսընտա ըրմաղըն
թապանը մէֆրէթ գայալար վէ գըսա ուչրոււմ-
լարլա սուլու օլտուզոււնտան օրասընտա տաիսի
ֆուրթոււնալը տէրեատա օլտուզու կիպի ալ-
էտտէվամ տալղալար վէ չաղլայանլար պու-
լունուր:

Ըրմագ ուչրոււմտան աչաղը տիւլտիւքտէն
սօնրա պիր կէնիլ մէյտանա տաղըլըպ նիհայէթ
պիր տար տէրպէնտէ տօղրու հիւրիւր, օրա-
տան տա կէչէրէք սաաթտա 28 միլ սիւրաթլէ
իլէրի կիտէր: Ճէնտէլլէրտէն իլէրիտէ, հարը
հօլտա ըրմագ՝ սօլ թարաֆտա պուլունան պիր
պէօյիւք քէօչէյէ տէօնիւպ օրատա տէհչէթլի
պիր կիրտապ թէչիլ էտէր: Պու կիրտապտա
ըրմաղըն սուլարը, օրթատան գարը թէփէյէ
տօղրու խըզ իլէ հիւրիւլիւպ գըյըյա չարիւն-

ճա օրատա իբրեյէ թագսիմ օլունուր վէ պու-
 իքի ազընթը կէրի տէօնիւպ կիրտապըն աղ-
 զընտա ասլ ըրմաղա չարիբըլարադ սուլուն պիր
 զըսմը փիւսկիւրիւպ հօգարը սըչրար, տիկէր
 զըսմը իսէ ֆըրլանարադ տէրինէ տօղրուէնէր
 վէ պիր չօգ տէվրէր հափաղգտան սօնրա
 տէօնիւպ ասլ մէճրայա տիւշէր, վէ հօգարը-
 լարտա օլտուղունսան պիր ազ խաֆիֆ սիւ-
 րաթլէ նիհայէթ Օնթէրիօ կէօլիւնէ տէօքիւ-
 լիւր:

Իշթէ պու ճէնտէլլէրի վէ պու ըրմաղը
 սէյր էթմէք իւզընէ կէլմիշ իտիմ:

Էվվէլա պիր արապա իլէ Կօթ ալիէնս (Քէչի
 ատաաը) թէսմիյէ էթտիքլէրի ատայտ կիթ-
 տիք: Պուրասը Ամէրիգա ճէնտէլլէրի իլէ Դա-
 նատա ճէնտէլլէրի արասընտա պիրմիլ ուզուն,
 ըուպ միլ էնիլ պիր ատա օլուպ հէր իւշ ճէն-
 տէլլէրի տէ պունուն սահիլլէրինտէն սէյր է-
 տէպիլիւրսին: Պիւթիւն ատա սըգ օրմանլար
 վէ հէչիլ զըլըլարլէ իհաթէ օլունմուշ օլուպ
 ինսան օրատան սըչարը չըգմադ իսթէմէյօր:
 Ատանըն պիր ուճունտա պիր ուչյոււմ պաշընա
 կէլիպ տուրաուղունուպտա, պիր թարաֆը-
 մըզտա Ամէրիգա ճէնտէլլէրին պիրի վէ օլ
 պիր թարաֆըմըզտա օլ պիրի՝ 160 այագ աշա-
 ղըյա կիւրլէյիպ ազմագտա վէ սու տիւմանը
 հօգարը պիզէ տօղրու սըչրամագտա իտի: Պու-
 լութ հօգարը տօղրու հիւքսէլտիքճէ գալս ը
 գուզահ աշաղըմըզ ալթընտա պիր գահիր պիր
 տէ գալի օլմագտա իտի: Պիր գաշ հօգթալար-
 տան պու տիւքիւշա մէնղարէյի սէյր էթտիք-
 տէն սօնրա զըլաղուղունուզ պիզի պաշգա պիր
 հօգթայա կէօթիւրտիւ: Օրատա տա Գանա-
 տանըն օլ հաշմէթլի ճէնտէլի կէօղիւմիւզ էօ-
 նիւնտէ տուրույօր իտի: Ճէնտէլին շէքլինտէն
 իսթիարէ էտէրէք պունա Աք Նալը (Horse
 Shoe) թէսմիյէ էտիյօրլար: Պուրատա պու
 ճէնտէլի հանտան սէյր էտէպիլտիյիմիզ իչիւն
 թամմ հաշմէթլինտէ անը կէօրէմէյօր իտիք:
 Անճագ արա սըրա աշաղըտան հօգարըյա տօղ-
 րու փիւսկիւրիւպ չըգան սու թօզ վէ պուլութ
 ըրմաղըն սաթճընտան հօգարըտա կէօրիւն-
 մէքտէ իտի:

Պուրատան «Իւշ հէմչիրէ-ատաաը» (Three
 sister islands) թէսմիյէ օլունան քիւշիւք ա-
 տալարա կէչտիք: Պունլար «Քէչի ատա»-նըն
 զըսմլարը օլարադ օրատա էօնիւմիւզէ աշըլան
 մէնգարէ ճէնտէլլէրինքինտէն ազ հաշմէթլի
 տէյիլ իտի: Իւշ հէմչիրէ-ատալարըն էն ուճ-

տաքինտէ տուրուպ էթրաֆընա նազար էլէ:
 Սօլ թարաֆընտա ըրմադ սաաթտա 28 միլ
 սիւրաթլէ պիհիսապ գայալարտան տաղըլը
 տէրեա կիպի չաղլայըպ կէլմէքտէ, գարչընտա
 3000 այագ էնիւնտէ օլան Աք Նալը ճէնտէլի
 կիւրլէյիպ 160 այագ հիւքսէքաէն տէօքիւ-
 մէքտէ, սաղ թարաֆընտա իսէ Ամէրիգա ճէն-
 տէլլէրի՝ աթըլմըշ փամուգ ազընթըսը կիպի
 սաղըլըպ էնմէքտէ, պունլարըն արասընտա
 վասի պիր մէյտանտա պու ճիւմլէ սուլար
 թօփլանըպ քէօփրիւնիւն ալթընտաքի տէր-
 պէնտէ տօղրու հիւքիւմէքտէ աիր, լաքին
 հիւսն վէ հաշմէթլին պու նէ՝ աճայիպ պիր
 թէրքիպի պունը գալէմ իլէ թէրսիմ էթմէք
 գաթիէն իմքեանսըգ տըր:

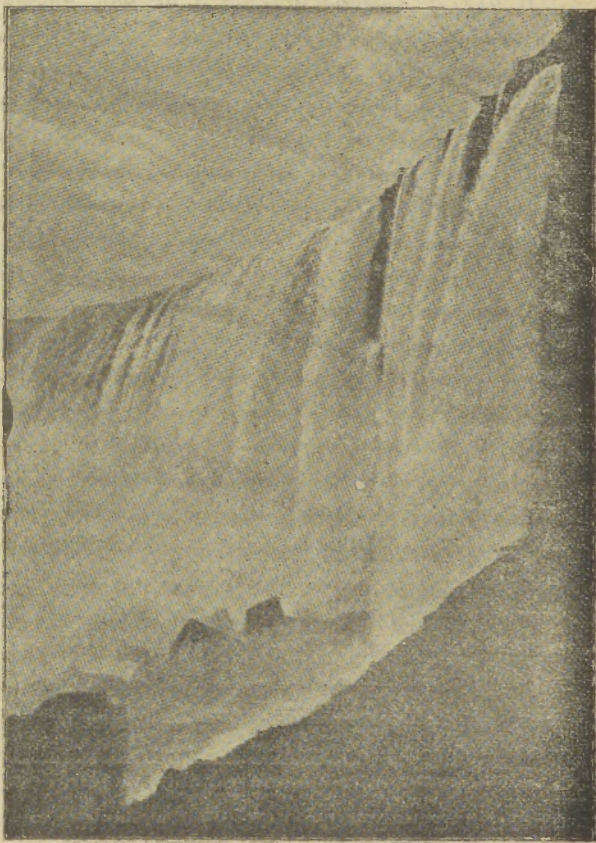
Պու Քէչի ատասընտա Ամէրիգա ճէնտէլի-
 նին ալթընա տօղրու պիր հօլ աշմըլլար վէ
 ատէմլէր օ հօլտան էնէրէք նիհայէթ ճէնտէլին
 արգասընտա էօյլէ պիր մէվգիէ հէթիչիյօրլար
 քի օրատան սուլարըն տիւշիւշիւնիւ կիւզէլճէ
 սէյր էտէպիլիւրէր:

Քէչի աշաղընը թէրք իլէ ճէնտէլլէրաէն
 աշաղըքի քէօփրիւնիւ էլէքթրիք արապասը ի-
 լէ կէչէրէք ըրմաղըն Գանատա թարաֆընտ
 հէթիչիտիք: Պու ասմա քէօփրիւ սուտան 200
 այագ հօգարտա օլուպ 1300 այագ ուզուն
 սըր: Էթթէ թարաֆ քէօփրիւնիւն օպիր թա-
 րաֆընտա նալա տէօնէրէք պիրազ իլէրի կիթ-
 տիյինտէ թամմ Աք Նալը ճէնտէլինին գարչը-
 սընտա միւնասիպ պիր մէվգիտէ հափըլմըշ
 պիր սթասիօնա կէլիւրսին: Պուրատա խուսու-
 տա անըն թէփէսինտէքի գալէտէն ըրմաղըն
 վէ ճէնտէլլէրին մէնգարէսի թարիֆի նագապիլ
 տէրէճէտէ հաշմէթլի տիր: Խուսուտա Աք Նալը
 ճէնտէլինի թէքմիլ ազամէթի իլէ սէյր էտէ-
 պիլիւրսին: Օրատա տուրուպ աշաղը էնէն սու-
 լարը վէ հօգարը չըգան պուլութլարը կէօր-
 տիւլիւնտէ Ամէրիգանըն գատիմ հէրլիլէրինին
 Նիակարա իլանընտան գօրգմուշ օլմալարընա
 թէճաճիւպ էթմէգսին: Պունլար հէր սէնէ
 քէնտի աշիրէթլէրինտէ իքի էն կիւզէլ զըզ-
 լարը սէչիպ անլէրի գանու թէսմիյէ էթտիքլէրի
 քիւշիւք գայըզլար իչինտէ պու ճէնտէլտէն ա-
 շաղը աթարադ Նիակարա իլանընա գուրպան
 թագսիմ էտէրլէր իտի: Եինէ տէ ճէնտէլտէն
 հօգարտա ըրմաղը կէչմէյէ չաղըզպ տա ազըն-
 թըյա գափըլարադ պու ինսաֆսըգ Նիակարա-
 յա գուրպան կիտէնլէր տէ էքսիք տէյիլ տիր-
 լէր:

Պու պինանըն իշինտէն Գանատա հիւքիւ մէթի 30,000 լիրա սարֆ էսէրէք ճէնտէլին արդասընա տողրու պիր թունէլ աչմիշ տըր : Պու թունէլէ կիրմէք իսթէտիք : Եօզարտա պիզէ պաշտան այաղա գատար լասթիւ էլիսէ կիյտիրիպ պիր աւանսիտ իլէ պիզի հէր ալ-թընա էփէյի աչաղըյա էնաիրապիլէր : Աւանսիտ տան չրգըպ պիր գարանլըպ թունէլէ կիրաթիք : Պուրասը էլէքթրիք լամպալարը իլէ թէնվիր էսիլմիշ իտի : Հատէս հօլունտա հիւրիւյէն դասըրըլար կիպի պու իտիլ հօլարտան կէ-չիպ պիր աչրղա չըգտըղըմըղտա օրատան ճէն-տէլէ վէ աէրէյէ սէյր էյլէտիք : Թէքար թու-նէլաէն կէչիպ պաշղա պիր աէլիքտէն տտհա չըգտըղըմըղտա թամմ ճէնտէլին ուճաւա կէլմիշ օլտուղունուղու կէօրտիւմ : Օ նէ-տէն-չէթի մէնղարէ իտի : Հէման հէման ճէնտէլէ տօգանըյօր իտիք : Իչէրի կիրիպ թէքար թու-նէլաէն կէչէրէք սօն պիր տէլիքտէն տըյարը չըգտըղ : Լաքին նէօրէյէ : Պու վաղթ թամմ ճէնտէլին ալթընտա իտիք : Սույար պաշըմըղ իւղէրինտէն ագըպ կիտիյօրլար , վէ պիզ ճէն-տէլին իշինտէ իտիք ! Ծօլ գարչրտան սէյր էյ-լէյիպ հաչմէթինէ միւթէհապիլ օլտուղունուղ , գոււվէթ վէ չիտաէթինտէն գօրգտուղունուղ ճէնտէլին իշինտէ իտիք ! Օ մէնղարէ վէ օ վաղթըն հիտիյաթը թարիֆ օլունմաղ : Օրա-տա տուրուպ տիւնեանըն էն պէօյիւք ճէնտէ-լինին սուլարընտա լասթիք էլիսէլէրիմիզին իւղէրինտէն վաֆթիւ օլունտուղ : Թապիաթըն հաչմէթինէ վէ թապիաթա հաքիմ օլան ատէ-մին գէքիա վէ գոււվէթինէ հայրան գալարագ օրատան այրըլարգ :

Պիզի ըրմաղըն գըյըսը սըրա կէզտիրէճէք օ-լան էլէքթրիք արապալարը հէր 15 տաղիգէ-տէ պիր կէլիպ կիթմէքտէ իտիլէր : Պուրատա սէյր էտէճէք շէյլէրի պիթիրտիքտէն սօնրա արապայա պինիպ հինէ հօլա չըգտըղ : Զիրա գումփանիա էօյլէ թէրթիպ էյլէմիշ իտի քի սէյրճիլէր հօլ իւղէրինտէ սէյր էտէճէք հէր-լէրտէ տուրուպ անլէրի կէօրէրէք սօնրատան կէլէն արապայա պինիպ հօլարընա աէվամ էտէպիլիլէր :

Պէօյլէճէ պիրաղ իլէրիտէ պէօյիւք կիր-տապըն հանընտա արապատան չըգըպ տէհ-չէթի մէնղարէյի սէյր էյլէտիք : Գօճա ըրմա-ղըն սուլարը պու կէնիշ մէյտանտա թապիմ օլունարագ ագընթըլար պիրպիլէրի իլէ գալար-րաչըր վէ նիհայէթ չէվրիլէրէք օ պէրին չըգտըղ :

ՆԻԱՊԱՐԱ ՃԵՆՏԵԼԻ

գուրա տալըպ չըգար իքէն օրատա հիշ պիր ճանլը մախլուգըն հիւղէմէյէճէլինէ էմին օ-լուրսուն : Անճագ պիր տէֆա 1861տէ պիր գաթիթան քէնտի քէնտիսինի վափօրըյա պու կիրտապը կէչմէք քիւթախլըղընը սընամըշ , վէ կիւճ իլէ ըրմաղըն օպիր ուճունա սէլիմէն կէչմիշ իսէ տէ-օ պիր սաաթ զարֆընտա չէք-տիլի միւղայադատան տէրհալ սաչլարը աղար-մըշ տըր :

Պաղէն կէօղիւ գըզըն հարիս կէնճլէր պիր նէվ ֆըչը իշինէ կիրիպ , ագընթընըն հօգարը-սընտան ֆըչըյը ըրմաղա գօյվէրմիլլէր վէ պու կիրտապտան էօթէ թարաֆա սաղ սէլիմէն կէ-չէպիլմիլլէր տիր : Վէ անճագ պիրաթէք պաղէն հագընտա թիվայէթ օլունույօր քի 1882 տէ Պօսթօն փօլիսլէրինտէն պիրիսի պու կիրտապ-տան հիւղէրէք կէչմէյէ միւղթէտիր օլմուշ տըր :

Նիհայէթ էլէքթրիք արապասընա պինիպ գարըն թարաֆտան գրչարա հէր ան թէպէտ-տիւլ էտէն մէնղարէլէր սէյր էտէրէք կէրի չէհրէ վասըլ օլտուղ :

Օ կէճէյի օրատա կէշիրմէք վէ պու ըրմա-
ղըն սահիլ մէնդարէլէրինէ վէ ճէնտէլլէրէ
պիր տահա սէյր էթմէք իսթէտիմ: Ազչամ
իւզէրի գըյըտա, պիր նսաւաւա օթուրուպ
ճէնտէլլին կողարըսընտա կէնիշ մէյտանա սէ-
րիւմիշ օլան ըրմաղըն պիհիսապ չաղլայանլա-
րընըն լայէնգաթի կիւրլէյէն տաղլալարընա
պաղտըգճա, բուհում տէհրլէրճէ միւտտէթ-
տէն պէրու պու մաղամը չալան վէ անընլա
բուհլարը տալիմա մէսուտ պըլան էպէտի իմ-
նէնտէլին հուգուրուհու հիսս էյլէտի: Պիր ազ
սօնրա դուրուպ էտէն շէմսին լաթիֆ փէր-
թէվլէրի ճէնտէլլին սուլարընտան իսթիֆճէ
աքս էթտիյի պիր վաղթտա, կէլիպթա ճէն-
տէլլին պաշը ուճուհտա սուրան գայատան ա-
նըն փարլազ ճէրէհանընա սէյր էյլէտիմ: Ին-
սան պու մէնդարէյէ պաղտըգճա, անըն հաշ-
մէթ վէ ճէլալը քէնտիւնի սիհրլէյօր, վէ տէ-
րուհտէ պու պէօյիւք գուվվէթլէ թէվհիտ օ-
լուհմաղա տօղրու պիր արգու հասըլ օլույօր:
Լաքին պիր տէ տէօնիւպ քէնտի տէրուհիմէ
պաղտըղըմտա օրատա տա աճայիպ վէ հաշ-
մէթլի պիր ազընթը հիսս էյլէտիմ: Պէնիմ
բուհում տա տէվամի պիր ճէնտէլ թէշքիլ էթ-
միշ իտի: Անտէն ճէրէյան էտէն ֆիխրալ սու-
լար տէյիլ, պիր թաղըմ իլահի թասավվուր-
լար վէ էֆլիհարլար իտի: Նիսկարա քէնտին-
տէն կէչէն գուվվէթլէրի պիլմէզ վէ տէօնիւպ
քէնտի քէնտինէ պաղամազ, օ քէնտինէ պու
հաշմէթ վէ ճէլալը պախշ էտէն վէ քէնտինի
ալէտտէվամ իլէրի տօղրու սէվզ էտէն մէն-
պալը պիլմէզ, պէն իսէ հէմ պէնտէ ճէրէյան
էտէն ֆիքրլէրի պիլիւրիմ, հէմ պէն պէնի պի-
լիւրիմ հէմ տէ պէնի սէվզ վէ իտարէ էտէն
իքինճի վէ պէօյիւք «Պէն»ի պիլիւրիմ:

Օրատա հիսս էթտիմ քի Նիսկարա պէօ-
յիւք տիր, լաքին պէն Նիսկարատան տահա
պէօյիւք իմ, Պէն թէֆէքքիւր վէ հիսս էտէն
թէհայիւր վէ թէշէքքիւր էտէն աճիւ իմ:

Օրատա Նիսկարանըն պէօյիւք բուհը իլէ
միւլաղաթ էտիպ անա արգը թէշէքքիւր է-
տէրէք, հօթէլէ քէնտի օտամա տէօնտիւմ:

Նիւ Եօրգ

Յ. Գ. Գ.

ԱՀՎԱԼ Ը ՀՍՋԵՐԷ

Գօնսկրքին խղզմէրի նե՞ օյսու.— Պալգան
մուհարէպէսի իպթիտաւընտան պէրու իճթիմա
էտէրէք էվրօփա գօնսէրթինի թէմսիլ էթմիշ
օլան Լօնտրա սիւֆէրա գօնսէրթանը թաթիլ ի
միւլաղէրաթ էթմիշ տիր: Գօնսէրթ նէ՞ իշ
կէօրմիւշ տիր: Վազաա պաղըլար, Շարգը
Գարիպտէ պաշլամըշ օլուղու իշի իթմամ
էթմէյիպ: Պալգանլարը քէն վէ ատալէթ իլէ
տօլու օլարադ պրաղտըղը իշիւն անը մու-
խէզէ էտիյօրլար իսէ տէ, ատիւանէ մուհա-
քէմէ էթտիյիմիդտէ անըն էփէյի մուհիմմ իշ-
լէր պաշա չըգարտըղըն կէօրէճէյիզ: Պու իշ-
լէրաէն պիրինճիսի, Արնավուտուղու թէ-
շէքքիւլի վէ միւսթաղիլ պիր տէվլէթ հա-
լինտէ պալգան տէվլէթլէրի սիլքինէ տաթիլ
օլմասը տըր: Իքինճիսի, պիր էվրօփա մուհա-
րէպէսինին էօնիւնիւ ալմըշ օլմասը տըր:
Աւսթրիա վէ Բուսիա արասընտա հասըլ օլան
կէրկիլիլի իղալէ էթմէք, հուտուտլարտա
թահլիտ օլուհան օրուղարը թէրիս էթտիր-
մէք վէ տիւնուայը փէք միւսթէմէլ պիր պէ-
լատան գուրթարմադ զօլայ պիր իշ տէյիլ ի-
տի: Անճադ գօնսէրթին նաղըս գալան իշի
հաղզընտա գարիուհու տիգղաթըն ճէլպ էթ-
մէք իսթէրիզ: Պալգանլարտա էօյլէ պիր հալ
վիճուտա կէլտի քի, փէք հաղըն միւսթաղ-
պէլ մուհարէպէ ինթիմալլարըլա տօլու տըր:
Պուղարլար փէյտէրփէյ էսկի գուվվէթլէրինի
պուլուպ միւսթաղպէլէ տօղրու իլէրի կիթ-
տիքլէրինտէ, աճէպա հիսսիյաթլարը նէ՞ օ-
լաճադ տըր: Պուղարիանըն թիւրք պօյուն-
տուրուղուհտան խէլաս էտէճէյի միլլէթտաշ-
լարը, միւթթէգիպլէրինին քինտէն չօգ իտի:
Թիւրքիայա գարչը պաշլըճա մուհարէպէյի հա-
փան քէնտիլէր օլուպ աղիմ թէլէֆաթ վէր-
տիլէր, շանը ֆիթուհաթլար գաղանտըլար:
Լաքին նէթիճէտէ, Մաքէտօնիանըն փէք ճիւ-
զիւ պիր գըթասընը էլտէ էտէպիլմիշ օլուպ,
պու իսէ Բուճանիայա թէրք էթտիյի մահ-
սուլտար վէ մամուր արագի իլէ միւլաղէնէ
օլուհմուշ տըր: Թրակիա իսէ Թիւրքլէր թա-
րաֆընտան իշղալ օլուհմուշ, վէ անլէրի օր-
տան չըգարաճադ պիր վասըթա իսէ հէնուզ
պուլուհմամըշ տըր: Շու հալտէ պիւթիւն պու
գատար ֆէտաքեարըղտան վէ գայաթտան
սօնրա Պուղարիանըն էլինտէ գալան սըֆըր
տէմէք տիր: Էյէր Պուղարիանըն պու հալա

րազի օլմասը լազըմ իսէ, օրթայա աթըլան իլք մէսէլէ, Սըրպլարա վէ Եոնանլարա թէրք օլունան Պուլղարլար, խոսոսոսա Մանասթըր վէ իշթիպ ճիվարընտա պուլունան տինճ վէ սապիթգատէմ Պուլղար քէօյլիւլէրի մէսէլէսի տիր: Սըրպիանըն թասավժուրլարը հագգընտա հէնուզ պիր մալիւմթըմըզ հօգ, անճագ չու գատարը մալիւմթիր քի Սըրպիա քէնտինին մէքէնէսի մըգտարընտա օլուպ հիչ պիր սուրէթլէ իղթիտարճա անլէրսէն զաիֆ օլմայան տինճ պիր էհալիլի, սըրֆ սիւահ գօրը իլէ քէնտինէ մէրպուլթ սագլայամազ: Պու հալալիտէքի Պուլղար էհալիլինին Պուլղարիայա տողրու օլան մէրպուլթիյէթի տէրին վէ գուվ վէթլի օլուպ պու իսէ պիր նէսլին տիւչար օլտուղու գօլալայըլլարըն պիր էտէրի տիր: Կէրէք մէհէնէպճէ, կէրէք լիսանճա, միւշքիլաթ չըգաճագ տըր: Հէր պիր քէօյլին թուհպանը, խօճասը, միւտիրի վար վէ պունլարըն հիսսիյաթը Սըրպ տէյիլ Պուլղար հիսսիյաթը տըր: Հէր քէօյլին, Պուլղար չէթէ իւնիֆօրմասընը կիյմիշ օլմագլա միւֆթէիսիր աթէյի կէնճլէրի վար տըր: Պիր տագիգէ ֆարզ էտէլիմ քի Սըրպիա պու քէօյլիւլէրէ, հօլլար քէօիրիւլէր հափարագ վէ խաֆիֆ վէրհի ալարագ Պուլղարիայը ունութաուրսուն, լաքին ազ չօգ միւնէվլէր օլան Պուլղարլարը հիչ պիր վագթ գազանամայաճագ տըր: Էյէր Սըրպլար պու Պուլղար զլաղուղլարընա, տօգթօր, րահիպ, խօճա վէ սաիրէյէ գօլալայըլ չըգարըրսա, թամմ թիւրքիանըն մարուզ օլտուղու նէթիճէ դարչսընտա պուլունաճագ տըր: Պինաէնալէյ, Սըրպլար, Պուլղարլարա մահալլի մուխթարիյէթ վէ եա հօւլ թուզ վէրէք պու եէնի թապասաըլլա պարըլմագ մէճպուրիյէթինտէ տիրլէր: Պու կիւն, էն միւնասիպ ֆուրսաթ տըր: Պուլղարիանըն զաիֆ տիւշտիւյիւ չու սըրատա, պու եէնի Պուլղար թապասաըլլա սիւահ գուվ վէթլինէ միւսթէնէտ տէյիլ, թիզա վէ մուհապպէթ իւզէրինէ միւսթէնէտ պիր իթիլաֆ վիճուտէ կէթիւրէպիւր, վէ հիչ պիր աաքէրի հըրս ու չան տախի պունու հէտմ էտէմէզ: Սըրպիա իսթէրսէ, զայր ի գապիլ ի իճթինապ օլան պիր մուհարէպէ ի միւսթագպէլի պէր թարաֆ էտէպիւրի, էյէր Պուլղար թապասաը վէ Պուլղար հիւքիւմէթի իլէ էյի կէչինմէք վէ ուլլալմագ էսասը իւզէրլինէ Պուլղարիա իլէ միւշթէրէք պիր ճէնուպի Սլավ սիյասէթի թագիպ էտէր իսէ: Անճագ,

պու չարթըն վիճուտը իչիւն, Պուլղարլարըն հուտուտ խարիճինտէ էմէլ պէսլէմէլէրինին էօնիւնիւ ալմագ իւզրէ Գալալա վէ թրակիահըն Պուլղարիայա թէրք լազըմ տըր: Պունլարըն միլլիյէք փրէնսիփինէ իսթինատէն Պուլղարիայա թէրք օլունմասընը իտտիա էթմէյօրըզ: Զիրա կէրէք Գալալա կէրէք թրակիա էքսէրիյէթլէ Պուլղար տէյիլ տիր: Շու գատար քի, գուվ վէթլի, տինճ, քիւսթախ պիր միւլէթին միւսթագպէլ զաֆէրլէր իչիւն էնթրիգալար գուրմասընը արզու էթմէյօր իսէք, պիր ազ հըրսը չանընը օխչալամալը վէ պու իսէ անճագ Գալալա վէ թրակիանըն Պուլղարիայա թէրք օլունմասըլլա օլապիլի: Ավսթրիա վէ Բուսիա պունու արզու էտիյօր, Ֆրանսա վէ Ալմանիա իսէ մուխալէֆէթ էտիյօրլար: Պիգէ կէլիյօր քի թէրագիյի էլտէ թուլթան ինկիլթէրրա տըր: Էյէր գօնսէրթ պու կիւն պիր ճէհտ տահա էտիպ Գալալա վէ թրակիայը Պուլղարիայա վէրմէզսէ միւսթագպէլէ միրաս օլարագ, Պալզանլարը մանէն վէ մատտէթէն խարապ էտէն պիր ատալէթ, պիր ատալէթսիլլիք, թէրք էթմիշ օլտճագ տըր:

Նէյլըն

Սըր էստաւրս Կրէյին Ալամ գաւհարաւընսա նուրքը. — Մէճլիս ի Սիւֆէրա, տիւվէլ ի մուագղամանըն իսթիյաճ հիտս էթտիյի գէման, թէքրարէն ազտ էտիլմէք իւզրէ թէլիւր էտիլմիշ տիր: Շու թէլիւրտէն ֆէնա նէթիճէլէր իսթինթաճընա միւնասէպէթ հօգ տըր: Սիւֆէրա օլտուգճա ասայիլի մուհաֆագա էտէրէք տէվլէթլէրին տախի վաղընարտան չաիւզ չափուզ խապէրտար օլմասընա եարտըմ էթտի: Տէվլէթլէրին պիրինճի մագսէտի մուհարէպէյի թահուտ էտիպ անը իսթանպօլ վէ Ասիա ի Սուղրայա սիրայէթտէն մէն էթմէք իտի: Իւքինճիսի իսէ Արնավուտըզ վէ Ատալար մէսէլէսին հալլ էթմէք: Մէղքիւր իքի էսասի մէսէլէլէրտէն մատա, սիւֆէրա մէճլիսի պազը վէգաի ի ճարիյէլէրի տախի թէֆթիլ վէ թէտգիդ էթմիշ տիր: Շիմտի պուհրան կէչմիշ տիր, պու կիւն հէր իշ հօլունտա տըր, մէճլիս ի սիւֆէրա իչինի տէվամ էթմիշ օլսա իտի հիւքիւմէթլէրէ եէնի մէսէլէլէր չըգարմագա միւնասէպէթ օլաճագ իտի: Արնավուտըզ վէ Ատալար մէսէլէսինտէ պիր իթիլաֆա կէլէպիլտիք: Տիւվէլ ի մուագղամա թարաֆընտան

միւսութեամբ պիր հիւքմտար թահթը իտարէ-
սինտէ, Արնալուտար միւսթաղիլ հիւքիւմէթ
օլաճաղար տըր: Ինկիլթէրրա մէնֆաթը, Ա-
տալարըն հիւ պիրինին տիւվէլ ի մուաղգամա-
տան պիրի թարաֆընտան զապթէ տիւմէսինէ
րաղի օլամաղ: Չաթէն գօնֆէրանսըն իպթի-
տասընտա հիւ պիր տէվլէթ Պալգան վազը-
լարընտան խթիֆատէ էտէրէք արաղի զապ-
թընա գալգըմայաճաղ խոյինի սէօյլէմիշ իտի:
Պիւթիւն ատալարըն վէ քէզա իթալիանըն
մուվաղգաթէն իշղալ էթմիշ օլտուղը ատալա-
րըն գատէրինի տիւվէլ ի մուաղգամա թալին
էտէճէք տիր: Շուրաստա պիր սուալ վարիտ ի
խաթըր օլուր, էյէր Թիւրքիա Լօղան մուա-
հէտէնամէսինտէ քէնտինէ թէրէթթիւս էտէն
վազիֆէյի իճրա էթմէզ վէ ատալարըն իշղալը
տէվամ էտէրսէ նէ՞ օլաճաղ տըր: Պունա ճէ-
վապէն տէրիզ քի, իթալիա աչըզ պիր թարգ-
տա մուահէտէնամէսինտէ աճքեամը իճրա էտիւ-
տիյի զէման քեամիլէն ատալարը թէրք էտէ-
ճէյինի սէօյլէտի, անըն սէօյլինէ իթիմատ
էտէրիզ վէ Թիւրքիանըն տա վաղիֆէսինի իճ-
րա էտէճէյինի մէմուլ էտէրիզ: Պունտան պէօյ-
լէ ատալար մէսէլէսի էվրօփա մէսէլէսի օլմուշ
տըր: Թրաղիա վէ Մաքէտօնիա մէսէլէսի սօն
հաֆթալարտա մէյտանա կէլմիշ օլան էն հալը
կիւճ պիր մէսէլէ տիր: Թիւրքիա Լօնտրա
մուահէտէնամէսինտէ նաղարը իթիպարա ալ-
մայարաղ Թրաղիա վէ էտիրնէյի զապթէ էթտի:
Բուճանիա վէ Պուլղարիա արասընտա տէվլէթ-
լէրին նէզարէթի թահթընտա աղտ էտիւմիշ
օլան մուահէտէ տախի էնէմիլէթէ ալընմատը,
տահա րըզգէթէնկիլի Պալգան միւթթէհիտլէրի
Մաքէտօնիայը ալ գանա պօյատըլար: Սօն
հաֆթատա Պալգան մուահարէպէսինէ իշթիրաք
էթմիշ օլան պիւթիւն տէվլէթլէր նէ անտա-
մէլէրի վէ նէտէ իթիլաֆնոմէլէրի նաղարը
իթիպարա ալմամըշ տըրլար: Լաքին պու կիւն
մուխասէմաթ պիթմիշ վէ սուլհ աղտ էտիւ-
միշ տիր: Տէվլէթլէր Լօնտրա մուահէտէսի
աճքեամընճա Թիւրքիա իշիւն էյի պիր հու-
տուտ թալին էտէպիլիլլէր: Պալգան սիյատէ-
թինին մազսէտի Թիւրքիանըն Ասիա ը սուղրա
վէ էնօս-Միտիա հուսուտը տախիլինտէ թէմա-
միլէթ ի միւքիլէսինի թահթը թէմինէ ալմաղ
տըր: Պու իսէ տիւվէլ ի մուաղգամանըն հիւսն
ի իրատէթինէ մէնուլթ տըր: Պու հիւսն ի իրա-
տէթ տախի անճաղ տէվլէթլէրին Թիւրքիայա
վէրմիշ օլտուղը նախիաթ իսաֆէ էտիլիլլէր

թաթպիզ էտիլէպիլիլլէր: էյէր Թիւրքիա էտիրնէ
հազընտա տէվլէթլէրին վէրմիշ օլտուղը նա-
սիհաթը տիւնլէմէզ իսէ, էօյլէ պիր միւսիպէ-
թէ կիրիֆթար օլաճաղ տըր քի անըն էօնիւնիւ
ալմաղ ինկիլթէրրա իշիւն միւսթին օլմայաճաղ
տըր: Պուքըն մուահէտէսինէ կէլինտիքտէ,
Ինկիլթէրրայա ալազատար նօզթալարտա թա-
տիլաթ վէ թէպտիլաթ էտիլմէսի չարթըլա
մուստտաղ ատտ էտիլէպիլիլլէր: Հիւ քիմսէ
տիւվէլ ի մուաղգամատան հէր հանկը պիրինին
պէօյլէ պիր թէքլիֆինէ մուխալէֆէթ էտէմէզ
լաքին ունուտուլմամալը տըր քի, պէօյլէ պիր
թէպտիլաթ թէքլիֆի, տիկէր տէվլէթլէրինտէ
թէպտիլաթ թէքլիֆինէ կօլ աչար վէ թէպ-
տիլաթ ու թատիլաթ թալէպ էտէն հիւքիւմէթ
թէքլիֆի գապուլ օլունմատըրը թաղտիրտէ ար-
գուսընը մէվգիլի իճրայա վաղ իշիւն գուվլէ-
թինէ միւրաճաթ էթմէյէ հաղըր օլմալը տըր:
Պիզ Պուքըն մուահէտէսինին թէպտիլ կա թա-
տիլինէ թալիպ տէյիլիզ, անճաղ ինկիլթէրրա
տիկէր տէվլէթլէրլէ սուլհ ու սապիլին թէ-
մինի իշիւն միւթթէհիտէն չալըմաղ լաղըմ
տըր: Էվրօփա իթթիֆաղը մուահարէպէյի մէն
էտէմէտիլի իշիւն թէնգիտաթա մարուզ օլտու-
լաքին չու աչըզ տըր քի հիւքիւմէթլէր հէրհանկը
պիր զէմանտա քէնտի գարարլարընը թաթպիզէ
գատիր տիրլէր: Պիթթապի տիւվէլ ի մուաղգա-
մա պիր պահրի նիւմայիշ էտիպիլիլլէր իտի,
լաքին անըն իշիւն տէվլէթլէր ատքէր չըգար-
մաղա մէճպուր իտիլէր, պու իսէ մուլթաղ
պիր չարփըլմա, պիր միւպարէզէ հուսուլա
կէթլիլլէթէք իտի: Լաքին սուլհըն թէմինի իշիւն
մուահարէպէյէ թէշէպպիւս չօզ թապիլի պիր շէյ
տէյիլ տիր: Պունտան Թիւրքիա վէ Պալգան
հիւքիւմէթլէրինին տիւվէլ ի մուաղգամա միւ-
տախէլէ էթմէյէճէքլէր զաննընա զահիպ օլմա-
լարը տա աալա տօղրու օլմաղ:

Չինեկ իիքիլալ.— Չին ճիւմուրիլլէթի աղիմ
պիր պուհրան իշինտէն կէշմէքտէ տիր: Պիր
գաշ էյալէթլէր, պաշլարընտա Տր. Սըն Եաթ-
սէն օլարաղ հիւքիւմէթլէր գարըն իսեան էթմիշ-
լէր վէ բէիս ճիւմուր Եուան Շիքանըն իս-
թիֆապընը թալէպ էտիլօրլար: Կէշէն հաֆթա
իսթիլալ Շանկիայա տախի սիրայէթ էթմիշ
տիր, թէրսանէտէ իսթիլալճըլար վէ հիւքիւ-
մէթ աաքէրի արասընտա աղըր միւստէմէլէր
վաղը օլմուշ տըր, հէր նէ գատար թէրսանէ

Չին արագիստինտէ իսէ տէ , 15,000 գատար էճ-
նէպի պուլունան պէյն էլ միլէլ մահալտան
2-3 կարտա պէրիտէ պուլունույօր : Ինթիլալ-
ճըլար հէր նէ գատար շէտիա հիւճիւմէրտէ
պուլունումուշ իսէլէր տէ , կէրի փիւսկիւրթիւ-
միւլէր վէ հաթթա հիւքիւմէթ ասաքիւրի
թէարրիւզի պիր մէվզի ալմըշ տըր : Շանկհայ ,
Նանքինկ վէ Գիւքիւմնկ շէրլէրլնտէն կէլէն
միւլթէճիլէրլէ տօլու տըր : Կէրէք էճնէպի վէ
կէրէք հէրլի թիւճճարլար պու սօն ինթիլալըն
ալէհինտէ տիրլէր : Ինթիլալըն լէիսլէրլն-
տէն իւլիւնիւն պաշընը կէթիւրէնլէրէ ըէիս ի
ճիւմհուր Եոլան Շիքանըն միւքիւմթաթլար
վատ էթմէսի , մէվզիլնին զայէթ վէլիս՝ օլ-
տուղունա տէլիլ տիր : Եոլան Շիքանըն մու-
խալիֆի օլուպ շիմտիքի ինթիլալը թահրիք
էտէն Տր . Սըն Եաթսէն՝ նէշը էթտիյի պիր
պէյաննամէտէ ինթիլալը հազը կէօսթէրիպ ,
տալանըմազ պիր ինթիպտատա մուգալէմէթ
էթմէնին իսեան օլմատըղընը կէօսթէրտիքտէն
սօնրա սէօղիւնիւ Եոլան Շիքայա թէվճիհէն
չէօյլէ սէօյլէյօր , «Սանա մուխալէֆէթ էթմէյէ
գաթիլյէն գարար վէրմիշիմ , պուհրանը հազըր
գարըսընտա սէնին իլիւն էն խալլը թարիգ
չէքիւմէք տիր :» Շիւպէսիգ պու պէյաննամէ
ճէնուպիլէրի թահրիք էտէճէք տիր : Շու գա-
տար քի իշպու ինթիլալը կիւղէլճէ սէվգ էտէ-
պիւմէք իլիւն թէշիլիգտէն տահա պաշգա պիր
չէյ լազըմ տըր : Սըն՝ իտարէ էտէպիլէն պիր
ատէմ տէյիլ տիր : Պիր էճնէպի հիւքիւմէթ
նա՛սըլ իտարէ օլունտուղունու պիլիւսէ տէ ,
օ խուսուտա քէնտիսի հիլ պիր թէճրիպէյէ
մալիք տէյիլ տիր : Տիկէր թարաֆտան տիւնևա
Եոլան Շիքայա իթիմատ էթմէքտէ տիր վէ
պու իթիմատ սայէսինտէ իտի քի , պէշ տէվ-
լէթլէրտէն Չին ազիմ պիր ինթիգրազ ազտ
էտէպիլմիշ տիր : Պու ինթիգրազաթտան ալման
օլարագ ալընան փարա իլէ շիմալի օրտու էյի-
ճէ իտարէ օլունուպ Եոլան Շիքայա սատըրգ
գալըյօր , խիւլսաա իւլ Չին վիւայէթլէրի ընս-
մէն պու կիւն Չինտէն ալըրմըշ օլուպ պէշ
վիւայէթ տահա անլէրէ ինթիսալ էթմէք իւզըթ
տիր : Էյէր պու վազը օլուրսա ինթիլալ Չի-
նին իւլտէ պիրիլնէ սիրայէթ էտիպ սէքէնէսի-
նին նըսթընը ինթիլալ էտէճէք տիր :

Առքարֆ

Սըր Էսուարս Կրեյ վի Սիւֆերա Գօնֆերան-

ալ . — Լօնտրատա ինիգաթ էթմիշ օլան Սիւֆէ-
րա Գօնֆէրասը , իթալիա վէ Ֆրանսա արա-
սընտա իթալիանըն զապթ էթմիշ օլտուղը
ատուար , քէզա իթալիա իլէ Ավսթրիա
միյանընտա՝ ճէնուպի Արնավուտըգ , հու-
տուար հագգընտա պիր իթիլաֆ հաուըլ
էթտիքտէն սօնրա , զայր ի մուայյէն վազթ ի-
չիւն թաթիլ էթմիշ տիր : Մալիւմ օլտուղը
իւզըն , Ֆրանսա , Եոլան-Արնավուտ հուտու-
տէնըն թէրթիպի իլէ ատալար մէսէլէսինի
տաիճա ալազատար ալտ էտէր : Ինկիլթէրա ,
Ֆրանսա վէ Բուսիա կիպի Եոլաննիսթանըն
թալէպիլնէ գուվլէթ վէրէն տէվլէթլէր , Արնա-
վուտըղա էօյլէ պիր հուտուտ թային էթտիլէր
քի , պիւլաշիւպնէ Եոլաննիսթանըն փրօթէսթօ
վէ շէքվարընա մարուղ օլաճագ տըր : Պիլ
խասսէ Գօրիցանըն Եոլանն սէքէնէսի , պիր գաշ
պարպար գապիլէնին հիւքիւմէթիլնէ ինգիլատ
էթմէտէն իսէ թիւրքիանըն թահթը իտարէսինտէ
գալմագըղը տահա միւնասիպ աւտ էտէճէքլէր
տիր : Ատալար մէսէլէսինտէ հաուըլ օլան իթի-
լաֆ տա փէք միւլէվլէշ տիր : Թիւքքիա Թա-
րապուլուսը զարպտան պիւթիւն ասաքիւրի
չէքտիքտէն սօնրա , տիւվլէ ի մուաղզամա ,
ատալարըն քի՛մէ ախտ՝ օլաճաղընը թային է-
տէճէք տիր : Շիւպէսիգ Ատալար մէսէլէսինին
հալլը իթալիա լէհինտէ օլաճագ տըր : Լաքին
Գօնֆէրանա պու նօղթայը մէքթում թուլմուշ
տըր : Սըր Էտուարտ Կրէյ ալըգտան պէյան
էթմիշ տիր քի , Ատալարտան հիլ պիրիսինի
աիւվլէլ ի մուաղզամատան պիրի գապթ էտէ-
մէյէճէք : Իթալիանըն Ուշիտէ հափմըշ օլտու-
ղը վատարը իճրա էտէճէյինէ շիւպէ Եօգ ,
Թիւքքիա տաիս թարապուլուստա տէրէօհտէ
էթտիլի խուսուտաթը իճրա էտէրսէ իթալիա
ատալարը ճիտտիլէթլէ թէրք էտէճէք տիր :
Ֆրանսա իթալիանըն սէօղիւնէ իթիմատ էթ-
տիլի իլիւն սիւֆէրանըն ինթիֆագ էթ-
տիլի զայտը զապուլ էյլէտի : Սըր Էտուարտ
Կրէյ , սիւֆէրանըն Էտիմըշ օլտըղը իլլէրի թա-
տաա էտէր իքէն անլէրին վէ պիղզաթ էվրօ-
փա ինթիֆագընըն սուրի օլտուղընը սարիհ
պիր թարգտա պէյան էթմիշ տիր : Քէզա ,
Լօնտրա սիւֆէրա Գօնֆէրանսընը չազըլ թաշը
իւլիւտէն պուխար մաքինասը ինթիւմանէսի-
նէ թէշպիհ էտէրէք , պիղզաթ մէքքիւր իւս-
թիւվանէնին իշի հագգընտա իճրա էտիլէն
թէնգիտաթտան պի խապէր օլտուղընը ալըգ-
ճա սէօյլէմիշ տիր : Միւլարիւնիլէյհին թա-

ստավուրներն, սիւֆէրանըն պիր մագնսի տէ թարիզ ի սուլը տիւզէլթմէք օլմուլ տըր: Գօնֆէրանս պազը ղէյր ի նիզամի գարարարը իլէ պիր չօգ միւնազաա վէ միւպարէզէլէրի թէէլիր էթմիլ տիր: Պալլան հիւքիւմէթլէրի Գօնֆէրանսըն թէրէտտուտ իլէ ուզրաչլպ տուրտուզը մէսէլէլէրի, գուվվէթլէրի սայէ-սինտէ հալլ էտիպ պիթիրտիլէր: Չաթէն է-տիրնէյի զապթ էթմէլէրիտէ պու եօլտա օլ-մուլ տըր: Սիւֆէրա՝ Լօնտրատա մէմլէքէթլէ-րին թագսիմինի խարիթա իւզէրինտէ պիր գաչ գսւրչուն գալէմ իշարէթի իլէ հալլ էթ-մէք իսթէյօր իքէն՝ Պալլանսար սիւան գուվ-վէթի իլէ իշի պիթիրտիլէր: Լօնտրա մուհէ-տէսինին պու կիւն պիր էհէմմիյէթի սայքի գալմամըլ տըր: Պէրի թարաֆտա իսէ Պալ-գանլար Պուքրէլտէ թագսիմ ետիար իքէն էտիրնէ թիւրքլէրին եէտ ի զապթընտա պու-լունմագտա տըր: Ինկիլթէրրա իարիճիյէ նա-զըրընճա պու անվալըն մէսուլը Պալլան մէ-սէլէսի իլէ իշթիզալ էտէն պիւթիւն հիւքիւ-մէթլէր տիր: Միւշարիւնիլէյ, «պու հիւքիւմէթ-լէր պիր գաչ հաթթա մուհէտէնամէլէրի, իթիլաֆնամէլէրի թահգիր էտէրէք, ֆուրսաթ-տան իսթիֆատէ էթմէք իսթէտիլէր» տէյօր: Վէ զանն էտիյօր քի «կէրէք Ինկիլթէրրա մէնֆաաթը վէ կէրէք ատալէթ խաթըր իշիւն պաչգա հիշ պիր տէվլէթ քէնտինի մէսուլ ատտ էտէմէզ: Խմտի թիւրքիայա՝ էվրօփանըն տ-մէլի պիր թարգտա միւտախէլէ էթմէյէճէյի զաննընա զահիպ օլմասընըն եանլըլ օլտուզու-նու իխպար էտէրէք, տիպլօմասի թարիզ իլէ անա իխպար վէ թէհտիտ էթմէքլիքլէ իքթի-ֆա էտիպ «էյեր էվրօփանըն նասիհաթինը տին-լէմէզ իսէ, ֆէնա նէթիճէլէր մէյտանա կէլէճէք վէ անտէն թիւրքիա գուրթուլամայաճաղ տըր» տէյօր: Արնավուսուլու վէ ատալար հազգընտա էվրօփանըն գարարը տէվամի օլաճա՞ղ մը: Պունա ճէվապ վէրմէք օ գատար գօլայ տէյիլ տիր: էվրօփանըն սուրի իթթիհատընտան նէ նէթիճէ հասըլ օլտուզուլ զաթէն մալիւմ տիր: Լաքին պու եօլտա հիշ տէյիլ մուխալիֆլէրին հըրս ու չանընը թահտիտ էթմիլ տիր: Միյա-սի տաիրէլէրտէ մէսէլէլէր հալա միւզա-քէրէ էտիլմէքաէ իքէն, վազըլար օ-լուպ պիթտի: Էյեր գօնֆէրանս տէվամ էթմէ իտի, հալլ էտիլէճէք մէսէլէլէր չօղալաճաղ իտի: Խմտի սուլըն թէմինի իշիւն սիւֆէրա-նըն թաթիլի փէք միւնասիպ օլմուլ տըր:

Թայնը

Լիքանան ահվալը.— Պէյրութ ճիւլարընտա Սուլ էլ Ղարպ թէսիյէ էտիլէն քէօյտէ պիր իրիսթիյան գաչըն սիւանլարընը պիր թարա-նըն իշինէ սազլար վէ պաչը ուճունա տա պիր պէքճի գօր: Պիր ազ սօնրա պիր Տիւրգի մէզ-քիւր մահալա կէլէրէք պէքճիտէն սիւանլարը ճէպրէն զասպ էթմէք իսթէր, պունըն իւզէ-րինէ ասըլ գաչըն իւսթէ կէլէրէք Տիւրգիւլի գօրգութմագ իշիւն իւզէրինէ սիւան պօշալտըր: Տիւրգիւ հէման եազընտա պուլունան Պէյսուր քէօյիւնէ կիտէրէք վազըա ը հալը քէօյիւլէրէ նազլ էտիպ անլէրի սիւանլանտըրարագ մահալը վազըալա սէվզէ մուվաֆֆաղ օլուր: Պու վա-գըթա գատար գաչըն ատէմ սիւանլարընը ա-լարագ Ինկիլիզ գօնսօլը թէրճէմանը պաղէ-սինէ իլթիճա էթմիլ իտի Միւսէլլան Տիւրգիւ-լէր օրա տօղրու հիւճիւմ էտէրէք պազըլար պաղէլտէն իշէրի կիրմէյէ մուվաֆֆաղ օլուր-լար: Ինկիլիզ գօնսօլօսու Մր. Բօլինէ վազըա ը հալ խապէր վէրիլմէքտէ իքէն եազընտա պուլընան պիր սէյֆիլէյէ կիթմէք իւզրէ իտի: Միւշարիլէյ չու խուսուլը մահալըն միւտիրինէ իխպար էտէրէք սալուշուպ կիտէր: Լաքին կէրէք միւսէլլան տիւրգիւլէր վէ կէրէք սէյիր-ճիլէր կիթտիքճէ չօղալարագ մէսէլէ վէխալէթ քէսպ էթմէյէ պաչլար, չու սըրատա քիլիսալարըն չանլարը չալընըր վէ հէման եազընտա պուլու-նան քէօյլէրտէքի իրիսթիյանլարտա միւսէլլան օլարագ մէզքիւր մահալա եէթիլիլէր վէ Տիւրգիւլէրին մուխալիֆ ճիւնէթինտէ մէվգի ախզ էտէրէր: Հիւքիւմէթին եօլամըլ օլտուզը պէլ օն ժանտարմա տալանըն էօնիւնիւ ալմա-զա գատիր օլամագ, էնիհայէ Մր. Բօլինէ խապէր եօլանըր, միւշարիւնիլէյ կէլիւր, Տիւրգիւլէրին սէրտարլարը իլէ կէօրիւշիպ տազըլմալարընը սէօյլէր իսէ անլէր էհալիյի իզնա էտէմէյէճէքլէրինի սէօյլէրլէր, լաքին Մր. Բօլին, պիր հատիսէ գուհուր էտէրսէ ասլ մէսուլ քէնտիլէր օլաճաղընը սէօյլէր վէ էհա-լիյի տազըտըրլար: Հազըր պուլունան էհալի 400իւ միւթէճալըլ իտի: Լաքին պիր գաչ կիւն սօնրա, Պէյրութտա պիր իրիսթիյան գաչըն եէտի իլէ պիր Տիւրգիւ գաթլ էտիլմիլ: Տիւր-գիւլէր էյեր հալ պէօյլէ տէվամ էտէրսէ տա-վալարընը էլլէրի իլէ կէօրէճէքլէրինի հիւքիւ-մէթէ պիլտիրմիլլէր տիր: Սուլ էլ Ղարպ կէ-րէք թալիւմ ու թէրպիլէ վէ կէրէք իտարի խուսուլարընտա փէք փէրիչան պիր հալտա տըր: Էյեր պու նազըսէլէր իթմամ վէ ասա-

յիշին թէմինի իշխան լազըմ կէլէն թէտապիր իթթիխազ էտիլմէզ իսէ, մէզըիւր մահալտա պիր գըթալ օլաճաղը պիլէ մէլհուզ կէօրիւլմէքտէ տիր:

Նիյր Իոք

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՄԻՒՖԻՏ ՄԻԳՐՕՊԼԱՐ

ՏՕԳ. Ա. ՃԵՊԵՃԵԱՆ, ՇԱԼԷՊ

Խոսանլար տախմա պէտպին օլմաղա մէյիալ պուլունտուզլարը կիպի, միգրօպլար հազգընտա տահա զիյատէ պէտպին պուլունտուջօրլար, միգրօպ լուղէթինտէն հէր քէս տէհչէթէ կիրֆթար օլուպ՝ անլէրին ճիւղէսինի աէ մուզիւր վէ պէնի պէշէրին խասիմլէրի կիպի կէօզէտիյօրլար: Զիյրտէքի պիր զաչ սաթըրլար իլէ, նէպաթաթ վէ ինսանլարա ազիւմ խըտմէթլէրի օլան միւֆիտ միգրօպլարը իրաէ էտէրէք, իչ պու եանլըշ թասաւվուրու թասհիհէ չալըշմազ մազսէտինտէիզ:

Պիզ՝ միգրօպլար իլէ հէր վազըթ գաչըլմազ սուրէթաէ սըզը պիր թէմաստա պուլունտուջօրըզ: Էն թէմիզ աստ օլունան պիր էֆէնտինին պիլէ էսվապը, տէրիսի, աղզը, պուրնու վէ պաղըրսազլարը միլիօնլարճա միգրօպլար իլէ տօլու օլտուղու կիպի, էն թէմիզ սալըլան սալօնլարըն տա էչնալարը հիտապսըզ միգրօպլարը չամիլ տիրլէր, իչտիլիմիզ էն թէմիզ փունար սուլունտու հէր տիրհէմինտէ ազալի 300 միգրօպ պուլունտուղու վէ թէմիզ տէյու թէնէֆֆիւս էյլէտիլիմիզ հաւա իլէ հէր տէֆատա եիւզլէրճէ միգրօպլար եութտուղու մուզ վազըլար տըրլար, հէլէ փիշմէտէն լէտիլիմիզ նէպաթաթ նէվինտէն թասալար անլէր իլէ մէմլու տըրլար: Էն թէմիզ ասէմտէ, էն թէմիզ սալօնտա վէ էն թէմիզ սուտա պու գատար միգրօպլար օլտուղունու անլատըգտան սօնրա, արթըզ քիրլի սայըլան շէյլէրտէ նէ գատար զիյատէ միգրօպլար օլտուղու խայալ օլունապիլիւր: Փէք պէտիհի տիր քի, հէֆ պու միգրօպլար մուղիրը վէ իլէթլէր մէյտանա կէթիրէն նէվտէն օլսալար, պէնի պէշէր գըսա պիր միւտաթէզ գարֆընտա քեմալլէն մահվ օլաճազ իտի:

Պազթէրիօլօթի ֆէննի իսպաթ էյլէմիշ տիր քի, միգրօպլարըն պիլէրճէ նէվի օլուպ անլէր արսալընտա փէք ազլարը իլէթլէրի միւն-

թիճ օլապիլիւրլէր, ատէտճէ իսէ իւզէրիմիզտէ վէ էթրաֆըմըգտա գաշնայան միլէտըլարճա միգրօպլարտան, ծնպիլէրինտէն անճազ պիրի զարար իրաս էաէպիլէնլէրտէն տիրլէր: Շու հալտա անլէրին նիսպէթէն փէք ազլարընըն իլլէթի միւնթիճ օլտուզլարընը անլատըգտան մասա, գալանլարըն գըսմը ազամը նէպաթաթ, հայվանաթ վէ պէնի պէշէրին նէշվ ու նէմա վէ պազասընը թէմիլն էտէն միգրօպլար օլտուղունու պիլմէք ֆիլվազը պատի ի մէսէրլէթ տիր:

Թօփրազտա 4—5 մէթրօ տէրինէ գատար միգրօպլար պուլունտազտա օլուպ՝ անտէն էօթէսի միգրօպսըզ աստ օլունտազտա տըր: Անլէր էն չօզ սաթիւր արզ թօփրաղընտա պուլունտա՝ աչաղը էնտիքճէ անլէրին ատէտի տէ ազալմազտա տըրլար: Իչպու թօփրազ միգրօպլարընըն գըսմը ազամընըն իչի, անտէ նէպաթաթըն զըտասը հալինտէ պուլունտան իւզվի մատտէլէրի՝ ֆիլան քիմեսվի թէպտիլաթա մազհար էտէրէք՝ նէպաթաթըն քէօլլէրի իլէ էմիլլէպիլիւր պիր հալա կէթիրմէք տիր, իչպու իւզվի մատտէլէրտէքի թէպտիլաթ քիմեստա Նիթրիֆիզապիօն իսմիլլէ մարուֆ օլուպ՝ նէպաթաթ իշին հայաթ մէսէլէսի տիր, անսըզ հիչ պիր նէպաթ մէվճուտ օլամազ: Շէօյլէ քի տազ վէ օվալարըմըզը թէզէրին էյլէյէն մէֆրէթ չամ վէ սէրվի ազաճլարընը թէմէվվիւճ էթտիրէն, օլ պիր թարաֆտա պիզի պէսլէյիպ՝ սէթր էյլէյէն, պուղտայ վէ փամուզ մահսուլաթընը թէհիյէ էտէն, իլթէ պու կէօզէ կէօրիւնմէզ, զէմինին գարանլըզ քէօշլէրինտէ կիճէ կիւնտիւզ չալըլան, թօփրազ միգրօպլարը օլտուղունու պիլմէք ֆիլվազը խօշ տըր:

Հաւատա վէ թօփրազտա պուլունտան պիհիսապ թէխամմիւր (մայա) միգրօպլարընըն պիզէ նէ պէօյիւք խըտմէթլէրի վար տըր, չիֆթճինին էքտիլի թօխումլարըն եախօտ զէմինէ տիւչէն հէր հանկի պիր թօխումըն ֆիլիպլէնմէսի, իչպու միգրօպլար իլէ միւմքին տիր, թօխում տանլէրինտէ իւք ֆիլիլ իշին զըտա հալինտէ տէրանպար էտիլմիշ նիչասթէ մատտէսի, պու միգրօպլար վասըթաթըլլէ թէխամմիւր էտիպ, անա զըտա վէրէպիլէճէք հալա կէլմէյինճէ ֆիլիպլէնմէք միւմքին օլամազ, չէօյլէ քի պու միգրօպլար օլմազսա չիֆթճի թօխումունու նաֆիլլէյէ էքէր վէ էմէքլէրի պէրհաւա օլուր: Պունտան մատա էքմէք խամուրունու մայալամազ, սիւտիւ-

եօղուրտա թահվիլ էթմէք վէ պազը իւսճլար թէտարիքի պու միգրօպլար իլէ միւմքին օլուպ իսփիրթօ վէ սիրքէ իմալընտա տա անլէրին պէօյիւք խըտմէթի վար տըր :

Թապիաթտա միւճահէտէ վէ մուխասէմէ հէր թարաֆտա ճարի օլտուղու միսլլու միգրօպլար անլէմիտէ տախի ճարի տիր , չէօյլէքի պիր թազըմ միգրօպլար ախէրլէրինի թէլէֆ էյլէմէքտէ պուլունույօրլար : Իշթէ զիքրի կէչէն թէխամ միւր միգրօպլարընըն պիր չօզ իլլէթ միգրօպլարընա խասիմ օլուպ անլէրի թէլէֆ էյլէմէքտէ օլտուպլարը սօն սէնէլէրին քէշֆիյաթընտան անլաշըլմը տըր : Սիւտի : Եօղուրտա թահվիլ էտէն միգրօպլար պու նէվտէն օլուպ պու սէպէպտէն Փրօֆ . Մէչնիքօֆ , Եօղուրթ ինսանըն էօմրիւնիւ ուղտտան պիր թաամ օլտուղունու իստիա էյլէմիշ տիր : Էյի մայատան եափըլմըն Եօղուրտուն հէր տամլամընտա իչպու միգրօպլարտան պինլէրճէ մէվճուտ օլուպ տիկէր թարաֆտան տա , լէզիզ , զըտալը , հազմը դօլայ պիր թաամ օլմասը միւնասիպէթիյէ տիւնեանըն հէր թարաֆընտա իսթիմալը թէամ միւմ էթմէքտէ օլուպ կէրէք խապթալար վէ կէրէք սաղլար իչին պիէմսալ պիր թաամ տըր : Պաղըրսաղլարըմըտա տաիմա թէմէքքին էտէն , նիհայէթսիզ միգրօպլար տախի իլլէթ միգրօպլարընը իթլաֆ էյլէմէք պապընտա պէօյիւք խըտմէթտէ պուլունուպլարը սօն վազթլարտա գուվվէթլի սուրէթտէ իստիա օլունույօր : Շէօյլէ քի պաղըրսաղլարընտա եութմուշ օլտուղու թիֆօ միգրօպլարընը թէլէֆ էտէպիլէն սաիր միգրօպլարա մալիք օլտուղունու պիլէն պիր ատէմ , արթըզ անլէր հազընտա ֆարգլը տիւչիւնէճէք տիր :

Թէխամմիւր միգրօպլարընըն հայվանաթա տախի պէօյիւք խըտմէթի վար տըր : Սօֆրամըզըն լէզաիզլիտէն սայըլան պալըզլար իչին տէնիզլէրտէն թաամ թէտարիք էտէրէք , պու եօլտա տօլայըտան պիզէ տէ խըզմէթ էտիյօրլար . անլէր պազը տէնիզ նէպաթաթլարընտա պուլունան սէլիօզ մատտէսինի չէքէրէ թահվիլ իլէ տէնիզ հաչէրաթընը իթամ էթմէքտէ օլույօրլար : Պուրատա տախի քիւֆ թէսմիյէ էթտիյիմիզ նէպաթի միգրօպլար , օրմանլարըն պիհիսապ պէօճէքլէրինի պէսլէյօրլար . պիր թազըմ պէօճէքլէր իչպու միգրօպլարը տաթթա չիֆթճի կիպի աղաճ գապուզլարը իւզէրինտէ էքիպ պէօյլէճէ քէնտի դախիլէլէրինի թէտարիք էտիյօրլար . պազը պէօճէքլէր պու

միգրօպլարա օլ գատար մէրպութ տըրլար քի անլէրի պէսլէմէք իչին վիճուտլէրինտէ խաւսուսի պիր ալէթէ մալիք տիրլէր :

Զիքրի սէպգաթ էտէն պաղըրսաղլարըմըզտա մէսքիւն միգրօպլարըն պիզէ օլան տահա պէօյիւք խըզմէթլէրի հազմ իչինտէ տիր : Անլէր եէտիյիմիզ թաամըն հէր գըսմընը , էթ , եաղ , չէքէր վէ նէչասթէյի քէնտի ֆաալիյէթլէրի իլէ քիմասվի թէպտիլաթլարա մաղհար էտիպ վիճուտիւմիզլին իչինէ եարար պիր հալա կէթիրիյօրլար : Միգրօպլարըն պիզէ օլան պու խըտմէթլէրի գաթէն չօղլարճա տէֆա պահս օլունմուշ օլան պիր մէսլէ օլտուղունտան , անտէն զիյատէ պահս էյլէմէքլիֆի ֆաղլա . առտ էտէրիզ :

Սօն սէնէլէրտէ պիզղաթ պազը իլլէթլէրին միգրօպլարը ալընըպ էթ սուլունտա այրըճա թէօրէտիլտիքտէն սօնրա , չէտիա հէրարէթէ մազհար էտիլիպ էօլտիւրիլիւյօրլար վէ մուախխէրէն միգրօպլարըն էօլիւ ճէսէտլէրինի հալի օլան պու սու , թահթ էլ ճիլա չիրինկա էտիլէրէք , պիզղաթ օլ իլլէթէ գարըն իսթիյարի թէտալի հալինտէ իսթիմալ օլունույօր վէ ֆիլվազը փարլազ նէթիճէլէր էտէ էտիլիյօր : Շու հալտէ իլլէթ միգրօպլարը քէնտիլէր պիլէ էրպապըն էլինտէ , միւֆիա միգրօպլար հալընը քէնպ էտիյօրլար :

Կէչէն սէնէ դարֆընտա հայվանլարըն քեամիլէն միգրօպլարըն եաչամալարընըն միւմքինսիզ օլտուղունու իսպաթ գըմընտա փէք տազիզ վէ մուհիմմ թէճրիպլէր իճրա օլունմուշ տըրլար : Պիր թազըմ թապուզ եումուրթալարըն ալընըպ քեամիլէն միգրօպլարըն պիր հալէ կէթիրիլտիքտէն սօնրա , միգրօպլարըն օտաճըզլարա դօնուլուպ սէնաի հէրարէթ իլէ միգրօպլարըն փիլիճլէր մէյտանա կէլտիլէր , պունլարա թէնէֆֆիլու իչին միգրօպլարըն հալա , իչմէք իչին միգրօպլարըն սու վէ հէմէք իչին միգրօպլարըն թաամ վէրիլտի , օլ պիր թարաֆտա այնի եումուրթալարտան , թապիի հալտա փիլիճլէր մէյտանա կէթիրիլիպ հէր թարաֆտալարըն միգրօպլար իլէ մուհաթ օլարազ պէօյիւմէքտէ օլտուլար . նէթիճէ շու օլտու քի , միգրօպլարըն սաղլանլան փիլիճլէր ճիւճէ վէ զաիֆ գալտըզտան մատա 3—5 հաֆթա դարֆընտա , պիրէր պիրէր էօլմէքտէ օլտուլար , օլպիր փիլիճլէր իսէ չափուզ չափուզ նէչվ ու նէմա պուլմագտա օլտուլար : Շու հալտէ հայվանի հայաթըն միգրօպլարըն միւմքինսիզ օլ

մատուցող վէ միգրօսպար նէպաթաթ իշինն նէ խըտմէթ էտիյօրլար իսէ, հայվանաթ վէ պէ- չէր իշինն անտէն տահա պէօյիւք խըտմէթտէ պուլուննաուգլարը, պուլ թէճրիպէտէն վագը՝ սուրէթտէ միւշահատէ օլունույօր լաքին ա- ճընըրըզ քի, անլէր պու խըտմէթի նէ եուտա եափաղգլարը հագըրնտա պիլտիյիմիլ շէլէր փէք մահտուտ օլտուղունու իղրարէ մէճպու- րըզ:

ՄԵՍՐԵՆ ՇԵՐԼՕՔ ՇՈՒՄՍԼԱՐԸ

Մըսըն զապըթա ի աուլիյէսի, ճինայէթ թագիպաթ վէ թահգիպաթընը թէսհիլ էթմէք իշինն էօյլէ պիր թագըմ մէմուրլար իսթիւ- տամ էթմէքտէ տիրլէր քի, անլէրին իսթիմալ էթտիյի վատըթալար պիլգէ զայէթ զարիպ օլ- մագլէ պէրապէր, Շէրլօք Հօլմըն իճրաաթը- նը աէրիաթր էթտիրիւր: Պու մէմուրլար Պե- ճեվի իզ սիւրհեկըր, թէսմիյէ օլունուպ, ախիրէն շախսէն կէօրմիւշ օլտուղունմ զայէթ ճալիպ ի տիգպաթ վէ շայանը մէքազ պիր վագըմ, անլէրին նէ՝ կիպի վասըթալար իսթիմալ էթ- տիլէրինի կէօթէրիւր:

Գահրէտէն պիր ազ ուղագ վէ Չէօլ հու- տուտընտա պուլուննա պէօյիւք պիր հիւքիւ- մէթ տաիրէսի միւտիրինի զիյարէթէ կիթմիշ իտիմ: Մէղքիւր սաիրէ 600 տէօնիւմ պիր ա- րագի իւղէրինտէ ինչա վէ էթրաֆը թէլ սի- յէճլէրլէ իհաթէ օլունմուշ օլունպ տախիլինտէ պուլուննա պիր պինատա էրքեանը ասքէրիյէ իղամէթ էթմէքտէ իտիլէր: Պու էրքեանը ասքէրիյէ իսէ եէրլիլէրտէն միւթէչէքքիլ օ- լունպ նիզամաթա րիայէթսիլիք վէ իթաաթ- սըղըրդտան տօլայը թարտ օլունմուշ օլանլար տան պիր չօգլարը, թապի տաիրէնին միւ- տիրլէրինէ զարչը հիսս ի տտավէթ պէսլէմէք- տէ իտիլէր: Պու աստավէթտէն պիր թագըմը սէվզ օլունարագ աթիսէքի ճիւրմէ իրթիքեապ էյլէմիշ իտիլէր: Այտան այա մալիյէ նէզարէ- թինտէն իքի իւշ եիւզ լիւրա կէթիրթտիրիլպ պիր գաշ կիւն գալտըգտան սօնրա մուալլէն պիր կիւնտէ պու տաիրէնին մէմուրլարընա մաաշ իշինն թէվզի օլունուր, վէ պունու հէր քէս պիլի իտիւ ֆարա պու զըսա միւտտէթ վարֆընտա պիր տէմիր գացա տէրունինտէ պիր օտատա հըֆզ օլունուպ, անախթարլարը- նը համիլ օլան մէմուր օ օտատա եաթար վէ պիր պէքճի տէ պինանըն էթրաֆընտա տէվ- րիյէ կէզիպ հէր իքի սաաթտա պիր սաաթըն

գաշ օլտուղունու նիտա էտէր իտի: Գացա ալէսսէվիյէ օտա տէրունինտէ պիր եիւքսէք եէր իւղէրինտէ տուրուր իքէն, պու տէֆա տահա էմին օլմագ իշինն տիվարըն իշինէ խու- սուսի սուրէթտէ եէրլէշտիրիլմիշ իտի: Պիր ստպահ պիլգէ խապէր վէրտիլէր քի, կէճէլէ- յին պէքճինին պիրինճի վէ իքիճի վագթ ի- շարէթի արասընտա գացայր կէօթիւրմէք իշինն պիր թէչէպպիւս վագը օլմուշ իսէ տէ՝ գացա տիվարըն իշինէ կէրլէշտիրիլմիշ վէ սարիգլէր տէ խուսուսի ալաթ կէթիրմիւշ օլտուղուն- րընտան մուվաֆֆագ օյամայարագ ֆիրար էթ- միշլէր: Պու խապէր իւղէրինէ պու տաիրէտէ պիր հէյէճան պաշլատը: Ալթը միլ ուղագտա օլան եագըն պիր շէհրին փօլիսլէրի վագըա- տան խապէրտար էտիլէրէք տէրհալ իքի մէշ- հուր իզ սիւրհեկըր վասըլ օլտուլար: Պու իզճի- լէր Պէտէվի օլունպ սէպալէթլէրինտէն պէրու իզ թագիպ էտէրէք անտէն աճայիպ պիր զէք- եա իլէ նէթիճէլէր չըգարմագը Եօյրէնմիշ տիր- լէր: Խըրսըղլարըն կիրտիյի սիյէճտէքի տէլիք պուլունուպ էթրաֆընա իզճիլէր կէթիլէնէ գատար քիմսէյի պասարըմաուրլար: Իզճիլէր կէլիպ իլլէրի թէտգիզ էթմէյէ պաշլատըլար, լաքին անլէրին հարէքէթլէրինտէն պիր շէյ անլամագ միւմքին տէյիլ իտի: Իլէրի կէրի է- փէյի տօլաշտըգտան սօնրա էփէյի ուղագա կիթտիլէր: Արա սըրա պիր պիրլէրիլէ գօ- նուշուրլար իտի: Նիհայէթ ալտէթլէրինտէ վէրտիլէրի րաիօր՝ ինսանը հայրէթէ տիւլար էտէճէք պիր տէրէճէտէ իտի: Սըրգաթա թէ- չէպպիւս էտէլլէրին տտէտի օն օլունպ, եէտի- սի այազգապլը, իքիսի չօրապլը, վէ պիրսի եալըն այագ օլտուղունու վէ ճիւմլէսի տէ միւ- սէլլահ իտիլինի խապէր վէրտիլէր: Պէրապէր- լէրինճէ գացայր իշինէ սարըպ կէօթիւրմէք ի- շինն աղըր էսլմալ վէ սարաճագլար կէթիրմիշ- լէր վէ անլէրի սիյէճին տըշարըսընա գօյուպ քէնտիլէրի պինայա տախիլ օլմուշլար իտի: Իզճիլէրին թահգիպաթընտան պու մալիւմաթ ալընմըջ օլարագ, պու իլլէրին սահպիլնի պուլմագա թէչէպպիւս օլունտու: Պինաէնալէյի տաիրէ միւտիւրիյէթինտէն, պու ճիւրմէ իշ- թիրաքը չիւպհէ էտիլէն պիլճիւմլէ գօլունմուշ մէմուրլարըն իսմլէրինին լիսթասը իսթէնիլտի: Պու լիսթա վէրիլտի վէ փօլիս՝ պէրապէրինճէ կէթիրմիշ օլտուղու միւսթանթըգտան շահիտ- լէր թային էթմէսինի թալէպ էթտի վէ միւ- թէագըպէն լիսթատա իսմի հագըլան աստմլէր

ձեւով օլունստուար: Պունստուար աչքով պիր մէյ-
տանտա գում իւզէրինտէ պիր սըրա իւզէրինտէ
տիգիւտիւթ: Փօլիս պիր թախթա իւթ գում
տիւզէրինտէ էսկի իզէրի իզալէ էթտի վէ մէյ-
քիւր մազնուն էշխասա գում իւզէ-
րինտէն եւրիւմէլէրինտէ էմր էթտի: Պաւէնու
իզէրինտէ իզէրի թէտգիգ էթտիքտէն սօնրա,
անլէրտէն պիրիսինին եալընայագ խըրսըզ օլ-
տունստու սէօյլէտիւթ: Օլ մազնուն
շախս տէրհալ հապսխանէյէ իւզա օլունստու
վէ թապիւր ըէֆիզէրինտէ տախի իզինի էլէ
կէշիւմէք իշին աշնի վասըթայա միւրաճաթ
օլունստու: Լաքին պու իզէրինտէն էն ատի
իճրաթընտան տըր: Հուտուտ սէր գօմիսէրի
Դըրնըլ Տըմրիչըր՝ պիր գաչ սէնէ էվվէլ պիր
թաաւ սօֆրասը պաշընտտ պիգէ պու իզէ-
րինտէ իճրաթընտան պիր թանէսինի տաշա
նազլ էթտի: Պիր ճինայէթ իրթիքէտալ էալ-
լէրէք գաթիւլէր մազթուլարըն ձէսէտլէրինտէ
գաչըրըրար: Իզէրինտէ թանգիգաթլարընտան
սօնրա, գաչըրըրան ձէսէտլէրտէն պիրինին
մէճրուէ, օլ պիրինին իսէ էօմիւլ օլտունստու
սէօյլէյիպ, ձէսէտլին տէֆն օլունստու մա-
հալը տախի կէօթէրիւլէր: Պիլախըրէ մէճրուէ
օլանըն տախի էօմիւլ օլտունստու իզէրինտէ
խապէր վէրիւլէր: Շէօյլէքի գաթիւլէրին
քեաֆէսի տախի զըսա պիր միւտտէթ զար-
ֆընտա փէնչէ ի ատալէթէ թէսլիւմ օլունստու-
լար: Իզէրինտէ, հայվան գանըն, ինսան գա-
նընտան, եարալը ինսան գանըն իսէ, էօլիւ
գանընտան, գուվվէ ի շամմէլէրի վասըթաթը-
լա թէֆրիգ էտէպիլիօրլար իմիւլ:

Դըրնըլ Տըմրիչըր պու մատտէ հազգընտա
շախսի ուզուն թէճրիպէսինտէ ալմըլ օլտուն-
ստու պազը նօթալարըն պէրվէճն ի աթի պէ-
յան էտիյօր: «Իզէրինտէ պիր իւմ տիր: Պէտէ-
վիլէր սէպալէթլէրինտէն պու սէնաաթը էօյ-
րէնմէք մէճպուրիյէթինտէ տիրլէր: Օ եւրիւ-
մէյէ պաշար պաշլամազ զայ օլմուլ հայվան-
լարը պուլուպ կէթիւրմէյէ կէօնտէրիւտիյի սէ-
պէպլէ՝ թա իւք չաղլարընտա պու սանաաթըն
փրաթիգինի էօյրէնիւր: Օ հէր չէյտէն էվվէլ
ինսան իզէրինտէ թէֆրիգ վէ թային էթմէյի
էօյրէնիւր: Թա չօճուգլուգ չաղընտան, մէնսուպ
օլտունստու ալիւ էֆրատընըն աչագ իզէրինտէ
թանըմաղա թալիւմ էտիլիւր: Սինինի ալտըգ-
ճա պու պապտէքի մալիւմթ վէ թէճրիպէսի
արթար: Պիր իզ կէօրտիւլինտէ տուրուպ անը
թէֆթիւլ էթմէք, գա՛րը մը էրքէքմի, յո՛սթ

մը տիւլմա՞ն մը, իզի օլտունստու թային էթ-
մէք քէնտինճէ պիր ատէթ օլուր: Խիւլասա
իզէմէք սէնաաթըն, եալընըզ պիր գաչ
միւսթէսնա էշխաս տէյիլ, պիւթիւն չէօլ սէ-
քէնէսի պիլիւր: Օնսուգ, մալարը թանիւր ը էմ-
նիյէթտէ օլմատըզը կիպի, սըրգաթ վուգու
պուլտունստու թանգիւրտէ տախի պուլունստու
քէնտիւլէրճէ իմքեանսըզ տըր: Պու սանաաթը
էլտէ էթմէք, թարզը հայաթլարընըն պիրինճի
շարթը տըր:

Իզէրինտէ իւմի, աչագ իզէրինտէ թանըմազ-
տան տանա կէնիւլ պիւր տախիէյի իսթիւպ է-
տէր: Էրպապը՝ պիր իզի թէֆթիւլ էտէրէք,
անըն պապալարը կիւլիւ խապէր վէրիւր: Կէ-
ճէ եւրիւլէյի փէնան վէ տէվէ իզէրինտէ, կիւ-
տիւլիւլէյի փէնտէն ֆարզը տըր: Սապահայըն
էրքէնճէ չիւ վար իքէն պասըլան իզէր տա-
հա տէրին օլուպ, պու կիպիլէր իւք իքի կիւն
զարֆընտա գըրմըրըմթըրաք օլուրլար: Սա-
պահայըն վէ իքինտի գում սէրին իքէն Պէ-
տէվիլէր ալէսսէվիյէ եալըն աչագ եւրիւլէր,
լաքին գում գըզարսա աչագպալարընը կիյի-
նիլլէր: Էօյլէն վագթը քէրպանլար ալէսսէվիյէ
պիր գաչ սաաթ իսթիւրանաթ էտէրլէր վէ
պունստու իշին իզէրի սուհուլէթլէ թային վէ
թէֆրիգ օլունստու: Հիւ պիր իզ տիւլէրինտէ պէն-
գէմէք, իքի ատէմ վէ եախտ իքի հայվան
հիւ պիր վագթ գում իւզէրինտէ աշնի իզի
պրազմազլար: հէր ատէմին քէնտինտէ մախ-
սուս իզի վար: Պիր ինսանըն սիմասը եախտ
թաալիւրի պաշգասընընքի իւթ գարընտաթը
կիպի պիր ինսանըն իզի տախի պիր պէտէ-
վի թարաֆընտան տիկէրլէրինտէ իւթ գարըն-
տըրըմազ: Պէտէվի՝ պիր տէվէնին եալրու
իքէն իզինի զիւնինտէ ալտըգտան սօնրա, սէ-
նէլէր սօնրա եալրու պէօյիւլիպտէ պրազ-
տըզը իզէրտէն, ծոնն եալրու իքէն կէօրմիւլ
օլտունստու ֆըլան տէվէյէ ախտ օլտունստու
խապէր վէրէպիլիւր:

Հէր նէ գատար Մըսըն հուտուտ փօլիսլէ-
րի պու ատէմլէրինտէ իւզմէթինտէն չօգ իսթի-
ֆատէ էտիյօր իսէ տէ, ձէգա մաշքէմէլէրի
ճիւրմիւ իսպաթ էթմէք իշին անը քեաֆի
կէօրմէյօրլար վէ պէօյլէճէ պունստու թարա-
ֆընտան իզէնէն պիր չօգ ճանիւլէրինտէ պէրա-
էթինտէ գարար վէրիյօրլար:

Սրբէն Մեկեգին Կրէվիլ ՓԱԼԼԸՐ

ՏԻՆԻ

ԿԵՕՍՐԻՒՔՃԻՒ

ՎԷ:

ԿԻՐԱՆԱՔԵԱՐԱՐԱՐԸՆ ՏՕՍԹՈՒ

ՓՐՕՑ. ԼՈՒԹՅՈՒ ԼԵՒՈՆԵԱՆ

Տիւնհատաւ ատէմէր արասընտաւ, եէնի պիր ալազա մէյտանա կէթիրէն վէ գալմալարն աւ- վալը իւնսիյէ վէ իճթիմաիյէլէրինի իսլաւ էյ- լէյէն էն պէօյլէմէթ պիլա չիւպնէ իրիս- թիյանլըմ Եւմուլ տըր: իրիսթիյանլըմ տիւնհա- կիւնէ էլ ուզաթմըլ: զաիփի գուլվէթլէնտիր- միլ վէ կիւնահքեարա միւթաւ վէրմիլ տիր: Մաթթանն 5 վէ 6 վէ 7նճի պապլարը սէօյ- լէնտիյնտէ տիւնհատա պիր հարաքէթ պաշ- լամըլ Կըր վէ տիւնհա օ նիշանկեհաւա տօղրու իլէրիլէմէթաւ օլմուլ տիր:

Փազաթ պու պապաւէ իրիսթիյանլըմն աւ- իլի, գուրու պիր թալիմ թազաիմ էթմէթաւն, հա տա սատէճէ երւքսէթ պիր իտէալ կէօս- թէրմէթաւն զիյատէ պիր շէյ օլմուլ տըր: Տօղ- րու տըր քի իրիսթիյանլըմ չօգ երւքսէթ թա- լիմէր վէ չօգ ալի իտէալար թազաիմ էյլէմիլ տիր, փազաթ իրիսթիյանլըմն հափտըղը էն մուհիմ շէյ օ օլմամըլ տըր: էյլէ օլսա իտի, պիր քիթապ հազըպ կէօքտէն զէմիւնէ ինզալ էթմէթ Ալլաի իչիւն տահա գօլայ վէ միւնասիպ պիր թարիզ օլուր իտի: էյլէ օլսա իտի, Բրիստոս զիյատէ վազթ վէրիւր վէ քէլամա- ընը տիգաթլէ գալէմէ ալտըրըր իտի: իայր, իրիսթիյանլըմն տիւնհայա պու պապաւէ թազ- աիմ էթթիլի էն եէնի իւնսիւր վէ էն պէօյլէթ գուլվէթ Բրիստոսըն շախսիյէթի օլմուլ տըր: Բրիստոս տիւնհայա կէլտի վէ կէլմէսիյէ ա- տէմէր եէնի պիր շախսիյէթ (personality) կէօրտիւլէր: Կէօմրիւքճիւ վէ կիւնահքեարա- ըն տօսթու օլան պիրի: Տիւնհա հայրան գալ- տըլ: Տիւնհա արտընճա երւրիւմէյէ պաշլատըլ: Տիւնհա տէյիլիտի:

Իշթէ իրիսթիյանլըմտա տիւնհայը ճէգալ վէ թէպտիլ էյլէյէն շէյ՝ եէնի օլան պիր թալիմ- տէն զիյատէ՝ եէնի օլան պու շախսիյէթ իտի: Պազըլար իրիսթիյանլըմն զաիփիլի վէ հաթ- թա կէօյա պիւթլանըն իսպաթ էյլէմէթ իւզըէ Ինճիլլէրի էլէ ալըպ կէօսթէրմէյէ չալըշըրլար քի Ինճիլլէրտէ հէր նէ հազըլմըլ վէ Բրիստոս հէր նէ տէմիլ իսէ հէփսի հա թէվրաթտա հա փէյլամպէրլէրտէ հա տա գատիմ միլլէթլէրին քիթապլարընտա մուհարրէր օլուպ թէմամէն

օրալարտան իգթիպաւ էաիլմիլ տիր: իրիս- թիյանլըմն զաիփիլիլի կէօսթէրմէթ իչիւն իտաիա էտիյօրլար քի՝ Բրիստոս չօգ եէնի պիր սէօլ սէօյլէմէթի, սէօյլէտիյի սէօլլէր պաշլա- եէրլէրտէ էվլէլէն սէօյլէնմիլ իտի: էվլէլէթ, պիր տէրէճէյէ գատար պու տօղրու տըր, փազաթ պազ, Յիսուս օ էսքի քէլիմէլէրէ նէ՝ եէնի մանալար վէրտի վէ անլէրի նէ՝ աճիպ տօղրուլուլա իսթիմալ էյլէտի: Օ՝ փէտէրիմ տէտիյնտէ ահաթ աթիզին «փէտէր» ինտէն նէ գատար փարզը պիր մանայը հաիզ իտի: Օ՝ «Պիրատէրլէրիմ վէ հէմիլլէրլէրիմ» տէտիյնտէ Մուսէս հա Պուտտանըն քիւնտէն նէ՝ գատար փարզը պիր տօղրուլըմ շաիլ իտի: Պէլի էլէր ինտի (original) օլմազըլէ եէնի լուղէթ վէ իպարէլէր իճաւ էթմէթլիք իսէ, Յիսուս տա չօգ ինտի (original) պիր շէյ հօգ վէ իրիս- թիյանլըմ տա original տէյիլ տիր: Եօգ էյէթ original օլմազըլէ էն երւքսէթ մանասընտա եէնի պիր շախսիյէթ տէմէթ իսէ Բրիստոս վէ իրիսթիյանլըմ original տըրլար: Իշթէ սանա պիր շախսիյէթ քի պաշլա հիլ պիր ատէմիւն տիւնհայնտիլ թարզտա տիւնհայնտիլ վէ հա- շաժատըղը թարզտա հաշատըլ, Իշթէ սանա պիր շախսիյէթ քի՝ տէյիլ հալընըլ կէօմրիւք- ճիւ վէ կիւնահքեարալար սէվմէյի էմր էյլէտի, իլլա անլէրի սէվտի վէ անլէրին ուղրունա նէփսինի փէտա էյլէտի: Պու շախսիյէթ թա- ըրիտալ թէթաւն (եղալան) տըր վէ Ինճիլլին քէլամալարնա գուլվէթ վէրէն շէյ՝ անլէրին արգալընտա տուրան օ շախսիյէթ տիր:

Բրիստոսըն շախսիյէթինին պու պապաւէ նէ ազլիմ պիր թարիլա պաշը օլտըղընը անլամազ իչիւն իքի պին սէնէ էվլէլին եէնուտիյէսինէ վէ փուլթիէրէսթ տիւնհասընա կիթմէլիլիզ վէ անը օ զէմանըն մէզհէպի թասալվուրաթլընըն մուհիլթինտէ միւթալաւ էթմէլիլիզ: Օ զէման- տան պէրու Բրիստոս տիւնհանըն էփքեարընը չօգ մայալամըլ տըր վէ օ թէէսիլ կիրմէզտէն էվլէլէթի տիւնհատա Բրիստոսը կէօրմէլիլիզ:

Պազ օ վազթըն եէնուտի մէզհէպի փըրզա- լարընա: Եէնուտի միւլէրրիլ Յուսէփոս պիզէ անլէր հազընտա քեափի մալիւմաթ վէրիյօր: Օ վազթտա եէնուտիլէր արասընտա էսսին տէնիլէն պիր փըրզա վար իտի քի՝ Յիսուսըն նիլէ թալիմալը իլէ պունլարընքի արասընտա աճաիպ պիր միւլապէհէթ վար իտի: Պունլար թէէհիլ էթմէզլէր, էմիր սազլամազլար, եէ- մին էթմէզլէր, պունտան մատա վափթիզ օ-

լուծուրդար, ճանքն էօրիւմսիւղլիւնէն ինաւնըրար, պիղիւթոնէ Էնարէնիկիդ մանասը օլան պիր Խօֆրատա թանամ էտէրլէր իտի: Խարիճի շէյլէրտէ Յիսուսընքիսնէ պու գատար պէնպէր շէյլէրի վար իտի, ֆագաթ կէօմրիւքճիւ վէ Կիւնահքեարլարըն տօսթու օլմագտան նէֆրէթ էտէրլէր իտի: Այրը պիր թագըմ հալինտէ էօրիւ աէնիգինէ հաղըն պիր մահալտէ հաշարլար վէ առի խաղպտան պիրինէ գաղաէն տօգունալար քէնտի քէնտիլէրինի նափաք սալարլար վէ թաթհիր օլունմագ իչիւն տէրհալ երզգանըրլար իտի: Հաթթա արալարընտա պէօյիւք օլանլար բիւթպէճէ էնիլն օլանլարա տօգունալար երնէ նափաք օլուրլար իտի: Իշթէ պունլար արաւընտա Յիսուսա պագ: Յիսուս հագգընտա օգուլունուզ քի «Յիսուս ճիւղամը Սիմօնըն խանէսինտէ միւսաֆիր իտի:» Կիւնահքեարլար սրասընտա հաշալան մուգատտէս զաթ: Պու աիւնեա իչիւն եէնի իտի:

Թէքրար սատուգի վէ ֆէրիսիլէրէ պագ: Հէփ գունուրլարընա ըաղմէն պու առէմլէրին էյի ճիւթթիլէրի չօգ իտի: Իքի ֆըրդա տա քէնտի միլլէթլէրինին խայրընը տիւչիւնիւրլէր իտի: Հէլէ ֆէրիսիլէր պու պագտէ չօգ զայհուր իտիլէր: Նէհուտիլիլի՝ Նուանիլիք ագընթընը իչնտէ հուտուլմագտան հըֆիլ էյլէմէք իչիւն չօգ հարիս իտիլէր: Զիյատէ օլարագ տա Նէհուտիլիլի նէյր էյլէմէք իչիւն հէր ֆէտաքեարլըղը էտէրլէր իտի: Հաթթա պիր առէմի իմանա կէթիւմէք իչիւն տէնիգի վէ գարայր տօլալըրլար իտի: Ֆագաթ կէօմրիւքճիւ վէ կիւնահքեարլարա կէլինտիքտէ սալան վէ սէրվէթլէրի, մէվգի վէ մալիւմաթլարը քէնտիլէրի անլէրտէն պիլ քիւլլիյէ այրըմըլ իտի: «Թագվա սահլպի օլան առէմէ հարսըմ էլինի ուղաթ, կիւնահքեարա տէյիլ,» տէրլէր իտի: «Հիչ պիր թաիֆէ Աբրահամ օղլը օլամագ,» Յիսուս իսէ տէտի, «Իպն իւլ Լիստան խըտմէթ օլունմագա տէյիլ, խըտմէթ էթմէյէ վէ ճանընը չօգ քիմսէլէր իչիւն ֆիտիյէ վէրմէյէ կէլտի:»

Պիր տէ օ վագթըն փութփէրէսթ աիւնհաւընա վէ անլէրին պու պագտէ օլան տինի գանըլարընա պագ: Անլէրին արասընտա իլահլար փաք օլանլարը արարլար իտի: Տին՝ սագլամ օլանլարա վէ միւթէպէր թագըմա մախսուս իտի: Պիր առէմ խաթթա իսէ մէթրուք, վէ կիւնահքեար իսէ մուհագգար իտի: Պէօյլէլէր հագգընտա տէնիլ իտի, «Շէրըլն գուլ-

վէթլիլէ վուրուլմըլ, կէօր նէ էթտի: Իքինճի արտա խրիսթիյանլըղըն պէօյիւք տիւչմէնի Սէլիսօն՝ խրիսթիյանլըղ ալէյիւնտէ հաղար իքէն շէօյլէ տէյօր, «Կաչգա ճէմիյէթլէրտէ էլլէրի թէմիլ օլանլարը տալէթ էտէրլէր, սիլ՝ խրիսթիյանլար իսէ պուտալա վէ կիւնահքեար օլանլարը տալէթ էտէրսինիլ, հօգսա պիր հարամիլէր ճէմիյէթի մի հալմագ իսթէյօրսընըլ:» Իշթէ Յիսուսընք վէմանընտա տիւնեա պէօյլէ իտի: Տին՝ էլլէրի թէմիլ օլանլարա մախսուս իտի, աիլէրլէր իսէ թարիսճէ աթրմըլլար իտի: Պիր տէ պու հալ ու քէյֆիյէթլէր իչինտէ Յիսուս կէլտի: Աղղընը աչաթ վէ տէտի «Էյ ճիւմլէ հօրղուն վէ հիւքլիւլէր, պանա կէլինիլ վէ պէն սիգէ ըահաթ վէրիւրմ:» Ֆէրիսի վէ իւլէմա հանընա կէլտիլէր վէ կիւնահքեարլարը դագուլ էտիպ անլէր իլէ թաամ էթտիլինաէն տօլայը մըրրլարանլարը, Յիսուս իսէ անլէրէ միւսրիֆ օղուլ թէմսիլինի սէօյլէտի վէ «Պու սիլիլն պիւրասհիլիլիլ էօլմիւլ իտի տիրլտի, զայ օլմուլ իտի պուլունտը» տէյէրէք սնլէրի մէսրուր օլմագղըա թէյվիլ էյլէտի:

Յիսուս՝ կէօմրիւքճիւ վէ կիւնահքեարլարըն տօսթը: Պունտան պիլգէ չու իքի տէրս չըգար: Պիրինճի պու քի, պիլ նէ գատար տա մէթրուք օլսագ Յիսուսընք գուճաղը պիլիմ իչիւն ալըգ տըր: Կէօմրիւքճիւլէր կէլտիլէր վէ Յիսուս անլէրի դաղուլ էթտի: Ճիւղամըլլար ահաղլարընա գալմանլար վէ Յիսուս անլէրէ չիֆա վէրտի: Նափաք գարլար կէլտիլէր, անըն ալագլարընը կէօլ հալարըլա ըսլաթտըլար վէ Յիսուս անլէրի խէլաա էյլէտի: Յիսուսընք գալպի հէրմանի իլըզըպ սանա վէ պանա ուղանմագա հաղըր տըր: Եօրղունըլ վէ անըն ըահաթը պիլիմ իչիւն միւհէյեա տըր: Անա կիթմէք իսթէրմիլիլ:

Իքինճի պու քի աիւնհալա թէէսիր էթմէք իսթէր իսէք խրիսթիյանլըղըմըլ չախսիլիլն տար հուտուլընտան չըզըպ տիւնհալը գալրամալը տըր: Հէր կիւն տէրունի սէլամէթիմիլ նաալը տըր տէյու հօղար իքէն աճէպա պու կիւն նէ էյիլիք էթտիք, ֆէրիսի սալանընտան ֆագղա նէ հալտըղ մէսնլէսինի տէ ֆիքրիմիլտէ սագլամալըղը: Շախտի հալաթըմըլ հագգընտա տիւչիւնիւր իքէն էթրաֆըմըլտա հալաթա միւհթամ պիւլէր վէ միլիօնլարաա օլան պօրճուլմըլ հագգընտա տա տա տիւչիւնմէլիլիլ: Տիլղաթ էթմէլիլիլ

քի ստանդարդ հա հայաթընդ պիղի կիւնահ-
քեարլարտան ալըրմասըն : Կիւնահքեարըն տօս-
թու օլմալըրդ : Օլ վաղթ տիւնհա հայրան օ-
լաճադ , տիւնհա տէյիլիլէճէք , առէմլէր եէնի
պիր թէսիր գապուլ էտէճէքլէր : Բաղլօմիյիդ
պու թէնէղզիւլիւ վէ պու ֆէտաքեարլըղը էթ-
մէքլիյէ :

ՄԻԻԹ-ԷՆԷՎՎԻ

«Բահնիւմա», նրն քէճրիգէտի

ԼՕՆՏՐԱ ՏԻԼԷՆՃԻԼԷՐԻ

ԱԼՖՕՆՍ ԳՈՒՐԼԷՆՏՏԵՐ

I

Վաղթ հարը կէճէյի էփէյի կէշմիշ օլուպ ,
հաղմուր հաղմագտա վէ չէտիտ պիր բիւզկեար
էսմէքտէ իտի : Օ էսնատէ Սրրէնստէն թայմզ
նէհրի գըյսընա կէօթիւրէն եօլ իւզէրինտէ
եըրթըզ վէ փէրուշան էլպիտէյի պիր գա-
տըն պաշընը եէրէ էյմիշ օլարագ ահէսթէ
ահէսթէ հիւրիւմէքտէ իտի : Օլ կէնիշ
ճատտէ իսսիզ օլուպ՝ պօշ օլարագ սիւրաթլի
կէճէ մէքքէվինէ գօշան պիր արապատան ,
եիւքլէրինի վաղթլըճա մահալինէ եէթիշտիր-
մէք իյիւն չամաթա իլէ գալարըմլար իւզէ-
րինտէ եուվարլանան պիր եիւք արապա-
սընտան վէ սօն կէճէ ամէլէլէրինի համիլէն
հաշ տէմիր խաթթլար իւզէրինտէն գալըպ
կիթմէքտէ օլան պիր թրամվայտան մատա՝
հիշ պիր չէյ կիճէնին սիւքիւնէթինի իխլալ էթ-
մէյօր իտի :

Էլէթթիւք լամպալարընըն տօնուգ զիյա-
լարը , հաղմուրտան թէշէքքիւլ էտէն ու-
ֆաճըզ կէօլլէրին սաթիշ իւզէրինտէն աքս էթ-
մէքտէ օլուպ՝ թայմզ նէհրինին քէօփրիւլէրի
իսէ , իւզէրինտէ տիգիլի էլէթթիւք լամպա-
լարը սէպէպինտէն գարանըզ սէմա իլէ նէհ-
րին պուլանըզ սուլու արասընտա՝ հավատան
ասըլմըշ եըլտըզլար տիգիսի կիպի ուզագտան
կէօրիւնմէքտէ իտիլէր : Մէզպուրէ գատըն
հըրթըզ շալընա սըզը սըզը պիւրիւնիւլ օլա-
րագ իլէրիլէմէքտէ օլտուղու հալտէ՝ ատըմ-
լարընտա կէօրիւլէն թէրէտուիւտ , վէ կէօյա
կէօրիւլմէքտէն սագընըյօր իմիշ կիպի
պաշընը գօրգադճա կեան սաղա կեան սօլա
չէվիրիպ պադմասը , մէրզումէնին պու թա-
րաֆլարտա պիր հապանճը օլտուղուտէ տէ-
լալէթ էտիյօր իտի : Փաշալրա հալինէ կէլմիշ

ֆիսթանընըն էթէյինտէ պուլուան չամուրլար
օլ կէճէնին թաղէ չամուրը օլմայըպ , կիւնիւր
էվլէլ էլպիսէսինէ պուլաշմըշ վէ գուրուուշ
կիպի կէօրիւնիւյօրլարտա : Էնճամ գըյըյա կէլիպ
Հընկըրֆօրտ քէօփրիւսիւնէ տօղրու ուզանան
պօշ վէ իսսիզ հօլա պագտըղընտա , օրատաքի
լամպանըն զիյասը սիմասընը պէրրագ սու-
րէթտէ թէնվիր էյլէտի : Սիմասը զաիֆ վէ
սարարմըշ օլուպ հէյէճան իլէ փարլայան կէօզ-
լէրի ալթընտա գօյու լէքէլէր կէօրիւնիւյօր
իտի : Լաքին պու էնտիշէլի վէ հէյէճանը սի-
մանըն ալթընտա պիր հիւան մէսթուր պու-
լուանտուղու տախի աչըզ սուրէթտէ հիսս օ-
լուանույօր իտի : Էյէր հանագլարընտաքի խաթթ-
լար վէ կէօզլէրինին էթրաֆընտաքի քէտէք
ալաիմի տէֆ էտիլմիշ օլսա , իտիշիմտի պիլէ պու
սիմանըն հիւանիւ մէյտանա չըգարըլապիլիր
իտի : Նըրթըզ շալը ալթընտան կէօրիւլէն սաչը
գումրալ օլմասընա բաղմէն , պէլիսիզ պիր
րէնկ տլմըշ , եինէ տէ գարիֆ վէ իփէք կիպի
նաղիք օլուպ՝ արգասընա տօղրու տարանա-
ճագ եէրտէ ալընըն իւզէրինէ կէթրիլմիշ օլ-
սա իտի , սիմասընը տահա ֆարզը կէօսթէրէ-
ճէք իտի : Էն սաի պիր կէօզ պիլէ պու գա-
տընտա պիր գարիֆլիք նաղիքլիք կէօրէպիլիր
վէ պիր տէվլէթ սիւզկիւն օլաղընը անլայա-
պիլիր իտի : Մէրգումէ նէհրին գըյսընա
հագլաշըպ սիւքիւթ վէ էսրարէնկիզ պիր
թարզտա ագմադտա օլան պուլանըզ վէ գօյու
սուլարա պիր միւտտէթ պագտըգտան սօնրա ,
պիր ահ չէքէրէք տէօնիւ վէ հէփ
հարէքէթլէրինտէ կէօրիւլմէքտէ օլան այնի
գօրգադ ատըմլար իլէ սօգագտա աղաճլարըն
ալթընտա օլան պիր գանէփայա տօղրու իլէր-
լէյիպ օթուրաճագ պիր եէրէ պագըշտըրտա :

Իւշ փէրուշան առէմլէր օրատա օթուրմագ-
տա իտիլէր : Անլէրտէն պիրի ույումուշ օլուպ
հարէքէթսիզ պէտէնի կիպի գալմըշ , աղաճ
գօլլարը հանլարընա , պաշը իսէ օմուգունա
տիւշմիւշ վէ աղզը աչըզ իտի : Թրաշ օլմամըշ
չիշկին չէհրէսինտէ սէֆիլ վէ պէտպախթ պիր
էօմրին թարիսի օղունապիլիր իտի : Ատէթա
ճանսըզ պիր մատտէ , պիր ատէմ գապուղը
կիպի կէօրիւնիւյօր իտի : Դասըն պունուն հա-
նընա օթուրմասը :

Իքինճիսի սագալը տաղընըզ իսթիւ պաշը
քիրլիվէ փէրուշան , կէօզլէրի գըգարմըշ պիր սէր-
սէրի օլուպ գանէփանըն արգասընա տայանմըշ
օլարագ քէնտի քէնտինէ բապըթասըզ սէօզլէր

մըրըլտանմագտա խորի : Պու առէմին սէրխօշ
օլտուղու աչըդ կէօրիւլիւյօր խորի : Գատըն
քէնտի քէնտինէ պիր աղ տիւչիւնտիւ վէ մէզ-
քիւր առէմ զաիֆ պիր թարգտա էլլէրինի
սալլայարագ անլաշըմագ լուղէթլէր սափըր-
տաթտը : Գատըն պունուն հանընա տախի օ-
թուրմատը :

Իւչիւնճիւ առէմ զանէփանըն օլ պիր
ուճուկտա օթուրմագտա խորի : Մէրզում
հազըղըղը պիր կէնճ օլուպ թրաշ օլմուշ , էլ-
պիսէլէրի փէք քիրլի վէ պէրպատ
տէյիլ իսէ տէ երըթըզ վէ էօրսէլէնմիշ խորի :
Էլպիսէլէրինտէն , իւմիւտսիղլիյէ տիւչմիւշ տէ-
յիլ , փէրուչան պիր առէմ օլտուղու անլա-
շըլըյօր խորի : Էսքի փալթօսը հազասըզ , պօյ-
նունա գատար տիւյմէլէնմիշ օլուպ էլլէրինի
ճէպլէրինէ սօզմուշ մէլիլ մէլիլ հէրէ պագ-
մագտա խորի : Լամպանըն զիյասըյլա ուճու
աչընմըշ վէ երըթըլմըշ փանթօլօնու վէ պագ-
սըզ գօնտուրալարը կէօրիւլիւյօր խորի : Սիմա-
սընտա էօյլէ մէյուսիյէթ ալամէթլէրի կէօ-
րիւնմէքտէ խորի քի ինտանը ըզգէթէ կէթի-
րիյօր խորի : Վազընէն կէօրիւնիւյօր խորի քի
պու կէնճ պիր պէտպալթըլըզ վէ մէյուսիյէթէ
տիւչար օլմուշ խորի : Գատըն պու իւչիւնճիւնին
հանընա օթուրտու , վէ օթուրուր օթուրմագ
կէնճին հարէքթիսիզ վէ սալըն կիպի կէօրիւնէն
պաչընըն՝ եսվաշճա քէնտինէ տօղրու չէվրի-
լիպ կէօղլէրինի քէնտինէ աթֆ օլունտուղու
հիսս էթտի : Մէրզումէ կէօյա ույումագ իսթէ-
յօր իմիշ կիպի՝ կէօղլէրինի գափատը վէ թէք-
րար աչտըղընտա կէօղլէրինի գույրուղու իլէ
պագարագ կէօրտիւ քի՝ օլ կէնճ քէնտինէ
պագմագ իչին պաչընը չէվրիմէյէ մէճպուր
օլմայաճագ պիր վաղիյէթ ալմըշ խորի : Մէր-
զումէ օլ կէօղլէրտէ զանն էսէրսին պիր փար-
լագըլըզ վէ զէքեա ալամէթլէրի կէօրտիւ : Տա-
հա զիյատէ օլարագ փէք տէ պիր չափըն հա
սէֆիլ կէօղլէրինէ պէնզէմէյօր խորի : Պուն-
լար պիր տապիգէ գատար հէքտիկէրինէ պագ-
մագտա օլտուղար իսէ տէ , կէնճին կէօղլէրտէ
կէօրտիւլի թարիֆի նագապիլ ալամէթլէր
գատընը պաչդա թարաֆա պագմագ մէճպուր
էթտի : Լաքին տէրհալ կէնճ սէօղէ պաչլայըզ ,

“Նէ՝ ուղուրսուղ պիր կէնճ ալիւ” տէտի :

Սէսի տախի նախօշ տէյիլ խորի : Թապիի վէ
նագիք օլան պու սէստէ Իրլանտալը թէլէֆ-
ֆիւզի՝ հիսս օլունույօր խորի : Շիւպնէսիլ պու
կէնճ տախի տէվլէթ տիւչկիւնիւ պիր պիւարէյէ
պէնզէյօր խորի :

“Էվլէթ” , ճէվապ վէրտի գատըն :

Կէնճ թէպէսսիւմ էտէրէք , կէօղլէրինտէ
աճապ պիր ալամէթ վէ պագըլընտա մանա-
տար չէօլէ գահիր օլտու : Մէրզում պաչընը հօ-
գարը գալտըրարագ՝ Պլէքֆրայըզ՝ հանընտա
պուլունան պիր զուլէ իւղէրինտէ կէնճէլէյին
գըրմըղը զիյալար իլէ փարլայան պիր իլանա
կէօղլէրինի տիքտի : Իչպու իլան Էլ Հարպ
իսմինտէ պիր իչկի ֆապրիգասը իլանը խորի :
Կէնճ գատընա խիթապէն ,

“Նէ կիւղէլ հաղըլար տըր , պագընըզ ,
պիւթիւն կէնճ պագսամ օսանմամ , լաքին չու
իլքինտէքի Էլ , չօդ էյի կէօրիւնմէտիյինտէն
տափմա հարպ օգույօրմ : Պիւթիւն կէնճէլէր
Լօնարա իւղէրինտէ հարպ քէլիմէսի գըրմըղը
հաղըլար իլէ փարլար տուրուր” տէտի :

Կէնճին տուտաղլարը գըվըրլուր վէ ֆիք-
րինտէ միւտհիշ միւլահաղալար ճէրէհան էթ-
տիյի սիմասընտա նիւմայան օլույօր խորի : Գա-
տընըն սիմասընա պագտը , պիւլաչիւպնէ փէք
հիւն ու էնտամըլ օլտուղու կիպի մութլագա
պու զաիֆ վէ քէտէր չէքմիշ չէհրէ պիր ելաք-
սէք էսալէթ իմա էտիյօր խորի : Սնտէն հուճ-
րուղունու սըղարագ “Պու նէ զուլմ , պու նէ
հիճապ” տէյու նիտա էյլէտի վէ “Նէ իշ հափար
իտինիլ” տէյու սօրտու :

“Հիչ պիր չէյ , օրասընը սօրմայընըզ” տէ-
տի գատըն վէ պիր աղ սիւքիւթ տուրտուգ-
տան սօնրա կէնճին տիթրէտիյինի հիւս էյլէյէ-
րէք “Իւչիւյօրմըսընըզ” տէյու սօրտու :

“Էվլէթ” , պէն պու գատար ֆէնա օլուր տէյու
պիլմէյօր խորի : Նէ գատար մէրհամէթսիղիք ,
նէ առալէթսիղիք : Հարպ... պագընըզ երինէ
օլ զանլը լուղէթ : Հարպ... ինսանլարա գար-
չը... էօմիւրտէ էօլիւմ... զուլմ... իշթէ
Լօնարա... իշթէ ինսանիյէթ... :

— Բէօնթկէն փէրթէվլէրի իլէ չիմտի պիր
սանիյէտէ թասվիր ալմագ միւմքին օլմուշ տըր :
Հալ պու քի էվվէլ , խասթայա պին էղիյէթ
վէրէրէք , անճագ հարըմ սաաթ գար-
ֆընտա խասթանըն թասվիրի ալընապիլիյօր
խորի : Մէզքիւր հէնի մուվաֆֆագիյէթ սայէ-
սինտէ աղ վաղըթ գարֆընտա պիրտէն ֆաղլա
թասվիրլէր ալընարագ խասթալըղըն նէվինի
հէրինի թային էթմէք կիւղէլ պիր սուրէթտէ
միւմքին օլմագտա տըր :

ՄԻԻՐԻԱՏԱ ԻՍԼԱՀԱԹԸՆ ԻԼՔ ԽԱԹՎԼԻՍԻ

Պու տիյարտա իսլահաթը զարիպ սուրէթ-
տէ անլայանլար վար: Իշթէ հէնի պիր միսալ:
Պուստան իւլ ալ գատար ագտէմ, Այն-
թապ փորթէսթան րէիս ի րուհանիսի ագտէմ-
ճէ րուսասթըլը օլան պիր մէքթէպ ի րիւշտի
պինասը շայրտանա տար կէլտիյնտէն, ֆէր-
մանը քիլիսա հավուսընտա օլ րուսասթըլը
մէքթէպ իշիւն հէնի պիր պինա ինչա էթտիր-
մէք իւզրէ մէճլիս ի պէլէտիյէյէ միւրաճաթ
էտէր: Պէլէտիյէ րէիսի (չիւն ամէլիտէ մէճլիս
ի պէլէտի հօգ տըր տէմէք. պիր միւստէթ-
տէն պէրու րէիս՝ 10—12 ազատան պէս 2—3ի
իլէ, նիչէ քէրրէ տէ հալընըզ պաշընա քէյֆ ի
մաիլէ Այնթապ պէլէտիյէսինի իտարէ էթմէք-
տէ տիր) տէվր ի համիտինին էն գոյու զէմա-
նընա մախսուս չօգտան պաթթալ օլմուշ պիր
էմրնամէյի սէրիշթէ էտէրէք մէսէլէյի մէճլիս
ի իտարէյէ հէվալէ էտէր: 0 տա պա մաղպա-
թա Հալէպէ միւրաճաթ էտէր. Հալէպտէն
տէ պիր րիվայէթէ կէօրէ Իսթանպուլ միւրա-
ճաթ էտիւմիշ: Հալ շու քի կէչմիշ 4—5 սէնէ
զարփընտա նէֆսի Այնթապտա 15ի միւթէ-
ճավըզ քեամիլէն հէնի վէ րուսասթըլը մէք-
թէպլէր ֆիւշաս հէմ ինշա հսիյի, վէ էյի է-
տիլտի, քեաշքի տահա զիյատէ օլտա իտի:
Լաքին անլատըղըմըզա կէօրէ պուսնլարտան
հիչ պիրի իշիւն մէճլիս ի իտարէյէ, օրատան
վիլայէթէ, անտէն տէ Իսթանպուլ միւրաճաթ
էտիւմէտի, նիչէլէրի իշիւն պէլէտիյէտէն ին-
շաիյէ թէզքէրէսի պիլէ չըգարըլմասընա լիւ-
ղիւմ հիսս էտիւմէտի, վէ պու սօղրու իտի:
Անլէր Իսլամ մէքթէպլէրի իտի, նիչիւն փօ-
թէսթան մէքթէպլինէ էօյլէ մուամէլէ էտիւմէ-
տի: Մէվսուգէն մէսմուլիմիզէ կէօրէ գաթիմա-
գամ պէյ պիլէ, պու մէքթէպ պինասը հագ-
գընտա քէնտի իլէ կէօրիւշմէյէ կիտէնլէրէ՝
«պէօյլէ պիր ինչաթ իշիւն իրատէ ի Շահանէ
լազըմ» տէմիշ: Նէ՝ զարիպ հալ, պիր գահվէ-
խանէ պիր մէյիսանէ ինչասը իշիւն հէր նէվ
թէսհիլաթ վէրիլիօր, հաթթա թէշվիգ էտիլի-
օր, Լաքին մէնպալը հայաթը վաթան օլան
պիր մէքթէպ ինչասը իշիւն իրատէ ի շահանէ
լազըմ իմիշ: Տէվր ի համիտիտէն պիլէ էթէյէ՝
մի կիթտիք: Շու տէվր ի իսլահաթտա միւ-
սավաթ շու սուրէթլէ՝ մի անլաշըլըր իմիշ:
Իշպու մէսէլէ միւքէրրէրէն Հալէպ մէարըֆ
միւստիւրինէ արզ էտիլմիշ, հաթթա Պէյրութ-
Հալէպ մէարըֆ միւքէթթիշի տէ պու վազըա-

տա խապէրտար էտիլմիշ, Լաքին տահա պիր
նէթիճէ հօգ, պիր խապէր հօգ: Հիքմէթ ի
հիւքիւմէթէ վազըֆ օլանլարըն գալլինճէ պու
մէսէլէտէ փօթէսթանլարըն իքի աֆվ օլուս-
մաղ խաթասը վար, պիրի իրիսթիյան օլմա-
լարը, վէ տիկէրի տէ, էվ հափաղըրըյօրուզ
հա գահվէխանէ իշլէթտիլիօրըզ կիպի հալան
վէ հիլէյէ միւրաճաթ էթմէմէլէրի տիր: Միլ-
քիմիզ խարապ օլույօր աշյու օն կէօզալէն ազ-
լայօրուզ, վէ պի հագգին. Լաքին պու կիպի
մուամէլէլէր իլէ միլք նա՞սըլ իֆլահ օլտուն,
Շիւպհէմիզ հօգքի, մէարթիֆնէղարթի պու հօլ-
լու միւրթէճիանէ մուամէլէյի հիշպիր սուրէթ-
տէ թէշվիգ էթմէյէճէք տիր:

Իշթէ Սիւրիա վէ Անատօլուտա տէր տէսթ
ի թաթպիզ օլան իսլահաթ իշիւն իլք խաթվէ:
ԱՅՆԹԱՊԼԸ

ԷՐՄԵՆԻՍԹԱՆՏԱ ՍԷՅԵԱՀԱԹ

ՆԱԶԱՐԷԹ ԷԹ. ՄՈՍՏԻՑԵԱՆ

47 սէնէտէն պէրու ֆիթապը Շէրիֆ խըզ-
մէթինտէ պուլուսնույօր իտիմ իսէ տէ, շու սօն
սէնէլէրտէ էրմէնիսթանտա միւքէթթիշ հալին-
տէ հօլճուլուգ էթմէյէ մուվաֆֆազ օլտու-
ղումտան տօլայը Ալլահա չիւքր էտէրիմ: Պու
հօլճուլուղում 6 վիլայէթլէր իսմի իլէ թանըլ-
մըլ օլան մահալլէրտէ օլուպ, պուրատա էվվէլա
էճնէպի միւլէսսէսէլէրինի զիւքր էտէճէյիզ:
Վանտա Ալմանլարըն կիւզէլ պիր էյթմաթիանէ-
սի օլտուղու կիպի Տր. Բէյնօլտ վէ Տր. Ըշըր
իտարէսինտէ միւքէմմէլ օղլան վէ զըզ մէք-
թէպլէրի վէ պիր խասթախանէ վար տըր:
Պու մէքթէպլէրին միւլէսսիսի Տր. Բէյնօլտըն
40ընճը սէնէ ի տէվրիյէսի միւնասիպէթլէ միլ-
լէթ թարափընտան քէնտինէ կիւզէլ պիր թա-
վիւր վէՍրուանձտէանց սրրազան վասիյէթինտէն
խասթախանէյէ իանէ վէրիլմիշ տիր:

Ալմանլար իարփուլթտա տախի 5 մահալտէ
էյթմաթիանէլէր թէէսիս էտիպ 750 հէթիմէր գա-
լըմագտա տըրլար: Պուսնլարը կէօրտիլիւմտէ
մուգատտէրին, «Պիր էլիմ իլէ աթարըմ պիր
էլիմ իլէ թուլթարըմ, վէ Պօղոս րէսուզըն «Եէ-
րէ չարփըրըզ ամմա հէլաք օլմայըզ» սէտա-
լարը գուլաղըմա կէլիյօր իտի:

Մալաթիատա Վեր. Գրիսթօֆօր վէ հէմշիրէ-
սի էնսիլէ հանըմ իտարէսինտէ 30 ամա օղլան
վէ զըզլարըն թալիմ օլմալարը վէ 40 գատար
զըզլարըն օգուլուպ էլ հիւնէրի էօյրէնմէլէրի
մուճիպի չիւքրան տըր:

Եւերի միւսստէսէրտէն էն զիքրէ չայանը Սիւվազա նազլ օլունան Սանասարեան մէքթէպի տիր: Քեաչքի Հայուհեացըն Երզրուստա գաւաթմազա մէճպուր օլուուզլարը մուալլիմէ մէքթէպի տէ Սիւվազտա աչըմազա պիր չար: պուլունաս վէ շու գօլէճլէրտէն իսթիֆասէ էտիլսէ իտի:

Խարիութ գօլէճի հէր նէ գատար Ամէրիգալը իտարէսինտէ իսէ տէ՝ րէիսին Հայասէր րուհու, փոթէսօրլարըն էքսէրի Երմէնի օլուպ անլէրին իգթիտար վէ միլլիէթփէրվէրլի պու միւսստէսէյի սայ քի եւերի հալինէ կէթիւմիշ տիր:

Վանտա 30-35 սէնէտէն պէրու տէվամ էտէն Երամեան մէքթէպի միլլէթէ մուճիպ ի իֆթիխար տըր: Մէքթէպ պիր ամա միւտիր իտարէսի թահթընտա օլուպ պազըլարը տարիւֆինուն միւնթէհիլէրի օլմագ իւզըն 11 մուալլիմ, 300 թալէպէսի վէ 1,100 լիրա պիւտճէսի վար տըր: Մէքթէպին 25ինճի սէնէ ի տէվրիյէսինտէ մէզոնլար 600 լիրա թօփլայըպ միւտիր ի միւմաիլէյնէ պիր էվ հաթմագ իւզըն թագտիմ էթմիլէր իսէ տէ միւտիր գապուլ էթմիլիպ օլ փարայը հինէ մէքթէպէ հասը էլլէմիշ տիր: Պու վագաա Երմէնի թագտիրաթընըն վէ ֆէտաքհարըլընըն էն ալա նուսուհնէսի տիր: Պու սէնէքի մէզոնլար արասընտա Խրիմեան Հայրիկին եէկէնի Խորէն էֆէնտինին մախտումը վար տըր քի, օրատան Եփրատ գօլէճինէ կիտէճէք տիր:

Պուրատա Խրիմեան Հայրիկին դայրէթի վէ Սանասարեան հիմմէթի իլէ Սանդուխեան գըզ մէքթէպի վար տըր քի 2-300 գըզ թալիմ օլունմագտա տըր:

Պունլարտան մատա Հայաստանտա Միացեալն, Ազգ. Հայուհեացըն, Հայ. Բ. Միութինըն պէօյիւք էսէրլէրի վէ սէմէրէլէրի կէօրիւմէքտէ տիր: Հէր պիր Երմէնիին Փարզը օրատա չալըյան պու հէյէթ վէ գէվաթա մուալլէնէթ էյլէմէք տիր, զիրա միլլէթիմիզին իւմիտի թալիմ ու թէրպիյէ տիգ:

— Տէմիր ֆապրիգալարընտա տէմիր գըրընթըլարըն տախի իչէ հարատըյօրլար: Շիմտիյէ գատար պու գըրընթըլարը պիր չէլիք հայընա կէթիւմէք միւմալինտիգ իտի, լաքին չիմտի անլէրի պիր քիւլէն հայընա կէթիւմէք գապիլ օլույօր: Պու սօն սէնէլէրտէ օ հիւզտէն 2,500,000 լիրա պիր թիճարէթ էլտէ էտիլմիշ տիր:

ԻՆԿԻԼԹԵՐԲԱՏԱ ՐԷՅ ԹԱԼԷՊ ԷՏԷՆ ԳԱՏԵՆԱՍՐ

Յուլիս 27տէ թալիպ ի րէյ գատընլարըն հաֆթալըզ իճթիմաը Լօնտրանըն փալիլիսն թէաթրօսունտա ագտ օլունմուշ տըր: Միսիս փէնք հըրսթ վէ Միսս Քիննի տախի հաղըր օլուպ գըսա նութզլար իրատ էթմիշ տիրլէր: Միս Քիննի թէպտիլ ի գըյաֆէթ էթմիշ, ուզոն սիյահ պիր փալթօ կիլինիպ հիւքսէք պիր հազա թագընմըշ վէ հիւզիւ տախի պիր սիյահ նիգապ իլէ սէթր օլունմուշ իտի: Միթինիլ իլիթամփէզլի օլտուզոնտա գաթէն պիր ճէմի դաֆիր փալիլիսնըն գարշուսընտա թօփլանմըշ իտիլէր: Միս Քիննի տըլարը չըզտըլընտա փօլիսլէր թարաֆընտան տէրաէսթ օլունտու: Պունուն իւզէրինէ փօլիսլէր իլէ գատընլար վէ էրքէքլէր արասընտա պիր միւտարէպէ տիր պաչլատը: Միս Քիննի իքի քէրրէ փօլիսլէրտէն հազասընը գուրթարտը իսէ տէ թէքրար տէրտէսթ օլունուպ հարը սիւրիւքլէնէք սօգաղըն օրթասընտա տուրան պիր արապայա գլաղըլլանտը: Սօգաղարտա օ գատար դալէպէլիք վար իտի քի արապա հարաքէթ էտէմէյօր իտի: Պունուն իւզէրինէ փօլիսլէր էհալիլի պիր թարաֆ էտիպ եօլ աչմագա մուվաֆֆագ օլտուլար: Պու արպէտէ էանասընտա փօլիսլէրտէն պիրիսի եէրէ հաթըրըլպ պիր գաչը տախի պօյուն վէ հիւզէրինտէն հուսրուզլար հէմիշ տիրլէր: Գուվէթլի պիր գարը փօլիսլին պիրինին կէօքսիւնէ պաչընը պուլանտըրաճագ տէրէճէտէ շէտիտ պիր հուսրուգ վուրմուշ տըր, պիր փօյիս օն պաչըսը ալընտան հարալանարագ, 10-15 քիչի տէրտէսթ օլունմուշ տըրլար: Օ ագլամ թալիպ ի րէյ գատընլար Հալլօուէյ հապսիսանէսի էօնիւնտէ պիր միթինիլ ագտ էթմիշ տիրլէր, էօնտէն պիր արապա իչինտէ թալիպ ի րէյ գատընլարըն պայրագ վէ չէրիտլէրի օլտուզու հալտէ ահէսթէ ահէսթէ կէօթիւրիւյօր իտի, մահալը մէզքիւրտէ պազընութզլար իրատ օլունպ խաթիպէրտէն պիրիսի «Մահպէստէ աճըլգտան Լօլմէքտէ օլան սէվիլիւլա աօսթլարը» հագգընտա իմասթտա պուլունտուզու սըրատա իքի սիլահ փաթլայըր վէ ճամ գըրըլմասը սէսլէրի իչիտիլտի: Պու սըրատա 50 գատար փօլիսլէր կէլիպ գատընլարտան պիր գաչընը տէրաէսթ էտէրլէր վէ միթինիլ տաղըսըրլար: Թէքրար 8-10,000 էհալի թարաֆընտան ագտ օլունան պիր միթինիլտէ, գլիւպլէրի գատընլար թարաֆընտան թալիւրպ օլունան պիր չիրքէթին պիր չօգալարը չիւրիւմիւշ տօմաթէսլէրլէ իսթիպէլէրին իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիլէր: Պաղը թէվգըֆաթ օլմուշ տըր:

Մանչ Տեհիզի աշքընսան քիւնէլ.— Ինկիլթերրա վէ Ֆրանսա արասընտա թիւնէլ մէսէլէսի պու սօն կիւնէրտէ Ինկիլթերրա մէհաֆիլի ըհամիյէլէրինտէ քէսպի էհէմմիյէթ էթմէքտէ տիր։ Ֆիլհագիգէ կէհմիշ օթուզ սէնէզարթընտա չօզլար Ինկիլթերրա հիւքիւմէթին տիկէր տէվլէթլէրլէ սըզը ալագասընա, միւմանաթտա պուլունմըշլար վէ Ինկիլթերրայա մուհաֆըքեար պիր վապիէթ վէրմէք խթէմիյէլէրսէսէ պու թասավվուր սօն սէնէլէրտէ զաիլ օյմաղա պաշլամըշ տրր։ Ինկիլթերրանըն հէր ալթը եօլլար, գանալլար վասըթասըլա տիւվէլի սաիրէ իլէ ալագայա կիրմէսինն մէհազիրիտէ մէհաֆիլիտէ վար տըր։ լաքին մէհաֆիլինն մէհազիրէ զալիպ օլտըղընը քիւմէ ինքեար էտէմէզ։ Խուսուսա հարալ դէմանընտա թիւնէլէրին էհէմմիյէթի ֆէվզէլատէսինն հէր քէս իթիրաֆա մէհպուր տըր։ լաքին մէսէլէլի պիր ազ տահա կէհիշ տիւչիւնէճէք օլուրսագ, հիւքիւմէթին մատտի վէ մանէվի թէրագըրընը մուճիպ պիր վասըթա տըր։ Ինկիլթերրա իլէ Ֆրանսա պիսսուհուլէ ալագայա կիրէպիւմիշ օլտալար, էհալինն հիւքիւմէթին թիւմարէթճէ նէ գատար խթիթատէսի օլաճաղը խթիտալ էտիլէպիլլի։ Պազըլար տէվլէթլէրին հալը ինֆիրատտա պուլունմասընը մէնպալը իֆթիխար տըր տէյու թէլագըլէ էտէրլէր, լաքին պու կիւն տէվլէթլէրին մէնպալը իֆթիխարի, հալը ինֆիրատտա գալմագտա տէյլ, իլթիլաթա սայ էթմէքտէ տիր։ մէտէնի ալէմտէ էն պէօյիւք գուուր տիկէր տէվլէթլէրին, ճէմիյէթլէրին թասավվուր վէ զայէլէրինն ահիւհ օլմամագտա տըր։ Պիլաքս դէյրի միլլէթլէրին էյի թասավվուր, հիսսիյաթլարընը մալ էտինմէք, անլէրտէն իութիֆատէ էտինմէք պիր ֆագլիլէթ տիր։ Պու իսէ սըրֆ չախսի ալագայա կիրմէքլէ միւմքին օլտալիլի, պու կիւն Ֆրանսըզ իլէ հագիգի վէ ճիտտի տօսթ գալմագ, էվրօփանըն ասայիլինն թէմին էթմէք արգու օլունույօր իսէ Ինկիլթիլէր, Ֆրանսըզլար վէ տիկէր տէվլէթլէր իլէ սըզը սըզը ալագատա պուլունմագ լագըմ տրր, իշթէ օլ վագըթ էյի պիր էվրօփա մէյատան կէլէպիլլի։ Խուսուսա տախիլի մէմէքէթլէրտէ միւվապէնէ պօղուլտուգտա, օրտա պուրտտ խեան զուհուրունտա անլէրի թէսքին իչիւն գուվլէ ի ընզըպաթիլէնն պիր ան էվվէլ օրա եթիլտիրիլմէսի իլէ միւմքին օլապիլլի։ Վէլ հասըլ հիշ պիր վաթանիլէրվէր հօզ

տըր քի, պիր կիւն տիւնեանըն պիլիմ վէ չէքլինի թէպտիլ էտէն պէօյիւք պիր թէչէպպիւսի մէխանիքիյէ Ինկիլթերրա իլէ Ֆրանսանըն իսթիլաթընա մանի օլան չու սու պէտէնինն հօզ մէսապէսինն զօյաճաղ չու թիւնէլի հափմագտա պիր մահլուր կէօրսին։

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

— Ինկիլթերրա գրալը խասս ասքէրլէրինն հէր պիրիննիւսիւնթալունը իչիւն 5 լիրա, չիգմէսի իչիւն 3, ւտաթը իչիւն 2, հաղմուրըզը իչիւն 1, իշ էլպիսէլէրի իչիւն 2 լիրա, վէ էլտիլմէնլէրի իչիւն 15 չիլին մասրաֆ էտիյօր։ Պունլարըն իւզէրինէ սաիր պիր թագըմ մէսարիֆի տէ գամմ էտէր իսէք, զըրալ հէր պիր խասս ասքէր իչիւն 25 լիրա մասրաֆ էթմէքտէ տիր։ Շուրասը տա շայանը զիքը տիր քի հէր պիր ասքէր քէնտինէ վէրլէն հաղմուրըզը վէ սաիր էլպիսէլի 8 սէնէ գուլլանապիլմէլի տիր։ էլպիսէլէր էսկիտիլինտէ գօնթրաթճըյա մուսայէն սգօնթօ իլէ սաթըլըր վէ գօնթրաթճը տա անը խարիճ ի մէմէքէթ պիր մահալէ հօլլար վէ սաթաըրըր խիշ։

— Մանթար նէվլինտէն պիր նէվ նէպաթ վար տըր, պունլար ըշըգսըզ, հավասըզ հէրլէրտէ հաթթա տէօչէմէլէր ալթընտա օ գատար քէսրէթլէ պէօյիւյօրլար քի տէօչէմէլէրի սէօքիւյօրլար։ Պիր գաչ սէնէ էվվէլ Լօնտրա սօգազլարընն պիրինն տէօչէմէլէրի ափանսըզ երէքսէլմէյէ պաշլար, տէօչէմէլէրի սէօքիւպ գալտըրտըզլարընտա զէհիլլի մանթարըն օրատա քէսրէթլէ պէօյիւտիլիւ կէօրիւլիւ։ Քէզա Պէչիլիկսթօք տէնիլէն չէհրտէ հէնուզ եէնի տէօչէմիշ սօգազլարըն պիւթիւն տէօչէմէլէրի մէվքիւր ֆիտան, երէզիւնտէն սէօքիւլմիւշ վէ հիւքիւմէթ թէքարէն տէօչէթմէյէ մէհպուր օլմուշ տըր։

— Ալթուն իշի իլէ մէշղուլ օլան ամէլէլէրին էլլէրինի, երէզլէրինի վէ պաշլարընը երջգատըզլարը խուսուսի գապտան սէնէվլի 1000-1200 լիրալըզ ալթուն թօզ չըգարըլըյօր իմիշ։ Քէզա օ մահալլէրին տիվար, թավան վէ տապանընտա պուլունան թօզլարտան տախի սէնէտէ 3600 լիրա էլտէ էտիլիյօր իմիշ։ Պունտան մատա հէր այ իշիլլէրին էօնլիւքլէրինն հագարագ 15 չիլին զըյմէթլինտէ ալթուն էլտէ էտիլօրլար։ Պէօլլէճէ հէմ էօնլիւք եէնիլէնիյօր հէմ իշի սէվլինիյօր, հէմ տէ ուսթա փարա գազանըյօր։

— Ֆրանսա ընդհանուր ճիւղաւորութեան փոխադարձ Լոնտրայա ազիմէթինտէ պէրապէրինձէ կէօթիւրմիւշ օլտուղը թէնպէլիթ 1600 օգդա խտի, պու աղըրըղըն պիր գըսմը գրալ ճօրճը Ֆրանսա սէֆարէթինտէ տալէթ էթտիյինտէ թաամտա իսթիմալ օլունաճագ թապազլարտան լէ տիկէր գըսմը տա էլպիսէլէրտէն իպարէթ խտի:

— Ինկիլթէրրա գրալը լէ գրալիչաւը Պէրլէնէ ազիմէթլէրինտէ, պէրապէրլէրինձէ պիր թրէն տօլուսը էչիա կէօթիւրմիւշէր խտի:

— Ալման իմփէրաթօրը հօլճուլուգ էթտիյի վազըթտա հիւն ի հաճէթտէ հէր 10 տազիգէտէ պիր տէյիլէճէք գատար ընտի էլպիսէ կէօթիւրլը իմիշ:

— Մարօք Սուլթանը Ապտիւլ Ազիզ՝ Ինկիլթէրրայա եթթիլտիյի վազթտա գարչըսնա կէլէն հէր նէսնէյի սաթուն ալմաղա մէրազը վար խտի: Պէրապէրինձէ փէք չօգ էչիա կէօթիւրտիւլի կիպի՝ քէնտինտէ ղէհիլլէնմէք էվհամը օլտուղունտան պիւթիւն հօլճուլուգ էնասսընտա իչէճէյի սուլունու պիրլիքտէ կէօթիւրմիւշ տիր:

— Ինկիլթէրրատա գրաթա սալիհ 16 միլիօն տէօնիւմ պօշ արազի վար իմիշ:

— Միւսթէմա ը Ամէրիգատա, Ինկիլթէրրա Ֆրանսա լէ Ալմանիատա օլտուղը գատար ղապէթա սարֆ օլունուր իմիշ:

Էօրիւմճէք պէօճէքլէրինն հափտըղը թէլտէն 25,000 միլ, հանի տիւնեամըղըն չէվլէսինի տօլաչաճագ գատար ալսագ անճագ 64 տիրհէմ աղըրըղընտա օլուր:

— Ինսանըն ալուճընըն պիր միւրէպպաա փարմագ սաթնընտա 2,500 մէսամմաթ օլուպ, անլէրի հան հանա տիգէճէք օլսագ պէշ միլ ուղունլուղունտա օլույօր:

— Պիւթիւն տիւնեատա իսթիմալ էտիլէն սինամաթօղրաֆ թասվիլլէր չէրիտի 300 միլիօն այագ եախօտ 55,000 միլ ուղունլըղա վասըր օլույօր:

— Պէնարէստէ մայմունլար իչիւն ղայէթ միւլքէլէֆ պիր հէյքէլ վար իմիշ: Պրահմին մէղհէպինէ սալիք օլանլար մէղքիւր հայվանլարը մուգատտէս ատտ էտիպ թափընըլար իմիշ:

— Լօնտրա սօգազլարընտա 1904տէ գազէն 155 ատէմ թէլէֆ օլուպ 10 ատէմ ճէրհէտիլմիշ իքէն, սօն սէնէտէ 387 քիչի թէլէֆ օլուպ 20,000 ի հարալանմըշ տըր:

ՀԱՅԹԱ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

ԽԱՐԻՃԻ

Չինտէ աւըլար Նանքին չէհրինի ղապթ էյլէմիչէր տիր: Հիւքիւմէթ օրտուսու իլէ մուհարէպէ տէվամ էտիյօր: Էճնէպիլէր ղըրմիւլարա լէ վափօրլարա չէքիւմիշ տիրլէր: Գանթօնտա եաղմա լէ գըթալ տէվամ էտիյօր: Էհալիտէն 5000 քիմսէ գաթլ օլունտուլար: Հիւքիւմէթ տարպիւսանէսինտէն 250 պին լիւրա եաղմա էտիլմիշ տիր: Ասըլար ընիսլէրինտէն պաղըլարը ճափօնիայա Թօքիայա իլթիճա էթմիւշէր տիր: — Ամէրիգանըն Մէքսիգօ սէֆիրի Ինկիլթէրրանըն օրաաաքի մէսլէքի հագգընտա ղայր ի միւնասիպ լիսան գուլլանմըշ օլտուղու իչիւն ազլ էտիլմիշ լէ Ամէրիգանըն Լօնտրա սէֆիրի Սըր էտ. Կրէյէ թարգիլէ էյլէմիշ տիր: Սօֆիատա նիմ ընտի վէրիլէն պիր ըափօր տա ղիքը օլունույօր քի, Պուլղարլար Սէրէզի թաիլլէյէ էյլէտիքլէրինտէ Բոււլար Մէթրօպօլիտին ըիյասէթի թահթընտա պիր միլիս ասաքիրի թէչքիլ էյլէմիշէր լէ Պուլղարլարա, Իսլամլարա, Նահուտիլլէրէ թէատտի էտիպ մալլարընը եաղմա էթմիւշէր: Պուլղարլարըն 200 տանէսինի պիր ետրէ հապս էթմիւշէր, էրթէսի կիւնիւ տէսփօթ կէլիպ սիգ իքի կիւնտէ Մէլանիքէ կիրմէք իսթէյօր իտինիզ, կիրէճէքսինիզ տէյիպ կիթմիշ: Ագապինտէ Բոււլար կէլիպ ճիւմէսինի գաթլ էյլէմիշէր. եալընըզ Եօրկի Պէլէճ իսմինտէ պիր Պուլղար Փրօթէսթան գուրթուլմուշ քի հարալը օլտուղունտան էլիւ տէյու թէրք էտիլմիշ: Մէլնիքտէ Պուլղար ըափօրլարին փարէլէյիպ ղաղէթա մուխապիլլէրինէ՝ Տօյրան մէթրօփօլիթի տէյու կէօսթէրմիւշէր տիր: Պու մուամէլէյի հէր ետրտէ թաթպիլգ էտիյօրլար: Տիկէր թարաֆտան Սըր էչմիտ Պարթլէթ Օսմանլը էտիլլէրինտէն իչիթտիյի հիքեայէյի Տէյիլ Թէյիլրաւֆտա եաղըյօր: Պուլղարլար Սթարա Զաղարատա պինլէրճէ Օսմանլը էտիլլէրինի թէլ իլէ մուհաթ պիր մահալէ տօլտուրուպ իւղէրլէրինէ աթէշ էտէրէք թէլէֆ էյլէմիշ տիրլէր: Միւսալիլէյի Պուլղարլարըն էտիլլէրինէ իճրա էթտիքլէրի հէր տիրլիւ խապասաթլարը տախի իոմ լէ եէրլէրի իլէ նազլ էտիյօր: — Մաքէտօնիա Պուլղարլարընըն տիւչարը մէզալիմ օլտուղարընտան չիքեայէթ լէ Մաքէտօնիա իչիւն պիր մուխթարիլէթ թալէպ էյլէմէք իւղրէ Սօֆիա-

տան էվրոփայա կէօնտէրիլէն հէյէթ ի մէպու-
սէ վիէննայա եէթիլիլ Վէ օրատա պիր զիյա-
ֆէթտէ հէյէթ ի մէգքիւրէնին աղալարը իրատ
էթտիլէրի նութղարատա Պալլանլարըն իս-
թիգպալինէ տաիր պիր թաղըմ թէմէննիյաթ-
տա պուլունմըլար Վէ Պուքրէշ մուհէտէսի
ալէյինտէ պիր Պուլղար-Արնալուտ տօթ-
լուղունան Վէ պու տօթլուղուն Պալլան-
լարտաքի ֆաալիյէթ ի միւսթագպէլէսինտէն
պահա էթմիլէր տիր: Եունանլար թարաֆըն-
տան թէրք օլունուպ տա Պուլղարլարըն իշղալ
էսէճէյի Կիւմիւլճինէ, Տէսէ Աղաճ Վէ սաիր
գասապալարտան Պուլղար ասաքիրի վիրուտ
էտինճէյտէք Եունանլարըն չէքիմէմէսի հագ-
գընտա պուլղարլարըն Եունանիսթան նէղալին-
տէքի միւրաճաթը գապուլ օլունմուշ տըր:
Եունանլար կիպի Պուլղարլար սախի քէնսի
ասքէրլէրին թէրիս Եթմէքտէ տիրլէր: Պուլ-
ղար ասքէրլէրի շէհր Վէ գասապալարտա քէ-
տիլէր իշին հագըրլանան զաֆէր նիւմայիլէ-
րին ըտտ էթմէքտէ պուլունույօրլար:

Միւրհննիլի.— Սթրուճատան չէքիլէն
Բում Վէ Իսլամ էհալի շէհրի աթէշէ վերմիլէր
տիր: — Սէլանիքտէ գօմիթէ ըէսի Չագալա-
րօֆըն ալանէսինտէն 23 Պուլղարլար իտամ
ճէգասըլա մահքիւմ օլմուշար: Պուլղարիա
պու հիւքմ ալէյինտէ տիւվէլ ի մուաղգամայա
պիր նօթա թագաթմ էթմիլ տիր: — Արնա-
վուտուղա ազիմէթ էտէճէք օլան պէյն էլ
միլէլ պիր գօմօսիսն Սրնալուտաղըն միւս-
թաղալէլ փաթաթընը թային էտէճէքլէր
տիր: — Եունան գրալը օրտունուն թէրիսին-
տէն սօնրա գրալիյա իլէ էվրօփայա ազիմէթ
էտէրէշ Պէրլին, Լօնտրա Վէ ինթիմալէն փա-
րիզի զիյարէթ էտէճէք տիր: Սըրպ Վէ Գարա-
տաղ հուտուտունա տաիր իքի հիւքիւմէթլէր
արասընտա իթիլաֆ հասըլ օլմուշ տըր: —
Բուսիա Չարը Սէվասթափօլա ազիմէթ էթմիլ
տիր: Օգօս. 20տէ Լահէյտէ եիրմինճի սուլն
գօնդրէսի 950 մուրախիսա իլէ քիւշատ օլըն-
մըլ տըր, խաթիպէրտէն չօղու Պալլանլար-
տաքի վաղըալարտան սօլալը փրօթէսթօ էթ-
միլէր տիր: — Պիր գալ սէնէ էվվէլ Հուայթ
խամինտէ պիր ասաթմի գտթիլ էտէն, Հէնրի թօ
նամ միլիօնէր վալիտէսինին հիւզ պինլէրճէ
լիրա սարֆ էթմէսինէ ըաղմէն մահքիւմ օլմուշ
Վէ էնճամ տէլի տիր տէյու թիմարխանէյէ
գօնուլմուշ իտի: Պու տէֆա թիմարխանէյին
գափուսը էօնինէ կէթիլիլմիլ օլան պիր օթօ-

մօպիլէ սըլրայրպ գալմաղա մուվաֆֆադ օլ-
տու իսէ տէ Գանատատա թրէնտէ կիտէր իքէն
թանըլըպ աէրաէսթ օլունմուշ տըր:

S U Ն Ի Լ Ի

Վաղիյիք ի սիյասիյե.— Հաֆթանըն էն չա-
յան ը դայտ վագըասը՝ էտիրնէ մէսէլէսի ի-
չին թիւրքիա Վէ Պուլղարիսթանըն նիմ ըն-
մի սուրէթտէ միւղաքէրաթա կիրիլմէսի օլմուշ
տըր: Խաթամպօլտա պուլունան Պուլղար մու-
րախիսաը Մ. Նաչօլիլ Աթինա Պուլղար սէ-
ֆարէթի սապըգ պաշ քիտթիպի պուլունան
Մ. Տօպրէֆ վասըթաըլա Պուլղարիսթան
հիւքիւմէթի թարաֆընտան իրաւ օլունան
թալիմաթնամէյի ալարագ միւղաքէրաթա կի-
րիլմիլ տիր: Միւղաքէրաթըն նի էսասլար իւ-
ղէրինէ ճէրէհան էթտիլի հագգընտա պիր թա-
ղըմ խապէրլէր տէվէրան էտիյօր իսէ տէ, հէ-
նուզ ընմի պիր խապէր օլմասըղընտան,
պունլար հէֆ մաթպուաթ ֆարգիյաթընտան
խապէթ գալըյօրլար: Անճագ Պուլղարիանըն
էտիրնէնին թէրքինէ մէպտէթէն մուվաֆաթ
էտէճէյի իսթիտալ օլունույօր իսէ տէ, պունա
մուգապիլ Պուլղարիանըն թէքլիֆ էթտիլի շէ-
րաթիթ՝ թիւրքիա թարաֆընտան գապուլ օլու-
նաճաղընա ինթիմալ վէրիլմէյօր: Պիր խապէրէ
կէօրէ Պուլղարիա՝ Գըրգ Բիլիսէ Վէ Մուսթա-
ֆա փաշա իլէ Մէրիլ նէհրինին իքի սահիլէ-
րինին տախի քէնսինէ թէրք օլունմասընը
չարթ գօմուշ իսէ տէ Պապ ը Ալի պու չարթ-
լարը գապուլ էտէմէյէճէյինի պիլտիրմիլ տիր:
Տիկէր պիր խապէրէ կէօրէ, Պուլղարիա էտիր-
նէ իսթիլի, Եսամաթընըն թէմամէն հէտմ օլու-
նուպ Պուլղարիայա կէլէն Օսմ. արաղիսինին
տիյուն ը ումումիյէ հիսսէսինի թիւրքիանըն
քէնտի էօնտէսինէ ալմասընը չարթ՝ գօմուշ:
Պու խապէրլէրին մէվսուպիյէթինի թէնմին է-
տէմէգ իսէք տէ, իքի հիւքիւմէթլէրին միւ-
ղաքէրաթա կիրմիլ օլմալարը Վէ պու միւղա-
քէրաթըն իլէրի կէթիլրիւլմէքտէ օլտուղունը
կէօրմէք էղհէր ճիհէթ ահվալ ը սիյասիյէտէ
էյիյէ սօղրու պիր թէպէտտիլ հասըլ օլտու-
ղունա իշարէթ տիր: Տախիլիյէ նազըրը թալէ-
աթ պէյնի էտիրնէյէ ազիմէթ էթմիլ օլմասընը
թիւրքիա-Պուլղարիսթան միւղաքէրաթըլա
ալագասար կէօրէնլէր վար տըր: Շէօյլէքի
թալէաթ պէյ Վէ իզզէթ փաշա տախի՝ տիկէր
թարաֆտան էտիրնէտէ Պուլղար սէլահիյէթտար
մէմուրլար իլէ միւղաքէրաթա կիրիլմէքլէր:

Թանկին պու հավատարի թէքդիւ էտիւ, չայէտ
պիր պաշտ մահալտա տախի միւղաքէրաթ
ճէրէյան էտիյօրտա տա, օ մահալըն հէր հալ-
տա էտիրնէ օլմատըղընը եաղըյօր: Պուղա-
րիանըն Թիւրքիա իլէ միւղաքէրէյէ կիրիշմէսի
տիւվէլ ի մուաղղամանըն ախիրէն ալմըշ օլ-
տուպարը մէվգի նէթիճէսինտէ օլմուշ տըր:
Հէր նէ դատար վիէննա դաղէթալարընտան պի-
րիսի, տիւվէլ ի մուաղղամանըն Պապը Ալիյէ
եէնի պիր նոթա տահա վէրէրէք, Էնօս-Միտիա
խաթթընա չէքիլմէսինի թալէպ էտէճէյնի վէ
աքսի թագտիրտէ էլրօփանըն մուալէնէթ ի
նագտիյէ վէ իգրազաթտա պուլունմայաճաղընը
խապէր վէրմիշ իսէ տէ, պու հավատար թաու-
տիդ օլունմայըպ աքսինէ տէլալ վէ իմարաթ
չօղալմըշ տըր: Պու կիւն Ֆրանսա վէ Ալմա-
նիանըն թէքիթի իւղէրինէ տիւվէլ ի մուաղ-
ղամա Թիւրքիա ալէյնիտէ նէ սիյասի, նէ
մալի հիշ պիր թէչէպպիւտտէ պուլունմայըպ
Պուղարիա իլէ օլան միւղաքէրաթըն նէթի-
ճէսինէ ինթիզար էտէճէքլէր: Հէր նէ դատար
Րուսիա միւղաքէրաթ տէվամ էթալի սը-
րատա Թիւրքիայա դարչը մալի պիր պոյֆօրաժ
աչարադ անը թագեիդ էթմէյի Ֆրանսայա
թէքիթի էթմիշ իսէ տէ, Ֆրանսանըն պուլուն-
գապուլ էտէճէյնի ինթիմալ վէրիլմէյօր, զիրա
պաղը իսթիզաղար իլէ Ֆրանսադ էլինէ կէ-
չէճէք իսթիյաղաթ, օ թագաիրտէ րադիպլէ-
րինին էլինէ կէչէրէք՝ պուլունտան իգթիստտէն
զիյան կէօրէճէք տիր: Շէօյէճէ էտիրնէ մէ-
սէլէսինտէ Րուսիանըն րիճաթ էթմէքտէ օլ-
տուղունու կէօրմէք միւղքիլ տէյիլ տիր: Էվ-
վէլա միւսէլլահէն Թիւրքիայը թէհտիտ էտէն
Րուսիա՝ օնտան ֆէրաղաթ էտէրէք մալիյէճէ
թագեիդ էթմէք թէհտիտէրինտէ պուլունտու
վէ վարիտ օլան սօն խապէրլէր՝ չիմալիք մու-
լիյէճէ թագեիդտէն տախի ֆէրաղաթ էթտիյի-
նէ տաիր իմարէլէր պուլունտուղունու սէօյլէ-
յօրլար: Ֆիլհագիդէ Զարըն Սիվասթափօլա
աղիմէթի, Մ. Սազանօֆըն կըրօսնօ սաֆիյէ-
սինէ մէզունէն կիթմէսի, պաշ վէքիլ Մ. Բօ-
քօվցէվին Սուպանմերտէ օթօմօպիլլէ պիր
սէյահաթ իճրա էտէճէյի, Րուսիանըն չիմալի-
լիք ֆաալ պիր սիյասէթ թագիպ էթմէքտէն
վաղ կէչիպ՝ Թիւրքիա-Պուղարիսթան միւղա-
քէրաթընըն նէթիճէսինէ ինթիզար էտէճէյնի
գալի տէլիլլէր տիր: Րուս մաթպուաթընտա
տախի էփէյի պիր թէպէտալի հասը օլուպ
էտիրնէնին Պուղարիայա թէրք օլունմասը

արթըգ մէվղուը պահս օլմամագտա վէ պիր
անլայըչա կէլինմէսի Րուս էֆքիարը ումումի-
յէսի թարաֆընտան արղու օլունմագտա տըր:
Թիւրք օրտուտունուն Մէրիշ նէհրինի կէչմէսի
հէր նէ դատար էվրօփատա էֆքիարը ումու-
միյէյի թահրիք էթմիշ իսէ տէ, Պապը Ալիյին
պու խուտուտա միւսէպպիրանէ սիյասէթի,
տիւվէլ ի մուաղղամայա իշղալըն տէվամի օլ-
մայաճաղընա տաիր թէչմինաթ վէրմէսի,
մուվագաթ պիր հէյէճանը իգալէ էթմիշ տիր:
Պինաէնալէյ, Թիւրքիանըն պու կիւնքի վա-
ղիյէթ ի սիյասիյէսի միւսալտ շէրաթի ալ-
թընտա պուլունուպ չայէտ նակահա գուհուր
էտէն վաղըալար օլմասա էտիրնէ մէսէլէսինին
տախի գարիպէն հալլ օլունաճաղը մէմուլ է-
տիլէպիլիր:

Մուխթիլի խապէրիւր.— Ճալիտ պէյին
Ֆրանսա հիւքիւմէթի իլէ իսթիզարալ մէսէլէսի
իչիւն օլան միւղաքէրաթը, Թանկին վէրտիյի
մալիւմաթա կէօրէ հիւսն ի նէթիճէյէ իգթիստն
էթմիշ տիր: Մուհիմօ պիր իսթիզարալ անճագ
Նօյիմմերտէն սօրա ագա օլունապիլէճէք ի-
միշ.— Նաֆաա նէղարէթի, Ատանա վիլայէ-
թինտէ ինչա օլունաճագ եէնի չըմէնտըֆէր
խաթթընըն իչիւն թէտղիզաթտա պուլունմագ
իւզրէ միւսէնտիսլէր կէօնտէրմիշ տիր: Սամ-
սօն վէ թրապիզոն լիմանլարընտա բըրթըմ
ինչասը իչիւն հիւքիւմէթի պիր գումիանիա
արասընտա իթիլաֆ հասը օլմուշ տըր:
Սամսօն-Սըվազ չըմէնտըֆէր խաթթընըն ին-
չասը էփէյի իլէրիլմիշ տիր: Շըմէնտըֆէրլէր
միւտիրի Մուխթար պէյ թէտղիզաթ իճրա էթ-
մէք իչիւն Սամսօնա աղիմէթ էտէճէք տիր:—
Սուլթան՝ Սասրաղամ Սալիս Հալիմ փաշայա
պիրինճի տէրէճէ մուրաստա նչան իհտա էթ-
միշ տիր: Անգարա, Սիւրիա, վէ Այտըն
վիլայէթլէրինտէ մահսուլաթ կէչէն սէնէյէ
նիսպէթէն եիւզտէ 50, Դայսէրի վէ Եօզղաթ-
տա եիւզտէ եիւզ վէ տիկէր վիլայէթլէրտէ
իսէ ճիւզի րատտէտէ ֆաղա օլմուշ տըր:—
Րումանիատան 5000 Օսմ. էսիր Տէրիսաա-
տէթէ վասը օլմուշ տըրլար:— Թիւրք-Արապ
իթիլաֆընտան տօլայը պէյանը թէչէքթիւր
էթմէք իւզրէ իքի Արապ հէյէթի միւլէտղը-
պէն իսթանպուլ վասը օլուպ հուղուրը չա-
հանէյէ գապուլ օլունմուշ տըրլար:— Սիւրիա-
նըն էն նուֆուղու միւլէպէրանընտան օլան
իքինճի հէյէթ՝ հիւքիւմէթ թարաֆընտան
թէգարընըն էտէն իսլահաթ հագղընտա հիւ-

քիւմէթ իլէ թէաթիի է քֆեհար տախի էտէճէք տիր : Զաթ ք չահանէ պու հէյէթլէրի հիւսնի գապուլ էթմիշ օլտուղու կիպի էրքեան ք հիւ- քիւմէթ նէգտինտէ տախի փէք փարլագ պիր հիւսնի գապուլ կէօրմիւլլէր տիր : Իքի հիյէթ իթթիհաստ վէ թէրագղը մէրքէզ ի ումումիսի իլէ տախի իճրա ի միւզաքէրաթ էյլէմիւլլէր տիր : — 12 Արապլըն տախի չուրա ի տէվլէթէ ալը- նաճաղը իսթիխպար օլունմուշ տըր : — Եու- նանիսթանտա պուլունան Օսմ. էսիրլէրինին Տէրիսաասէթէ նապլը իչիւն Եուսնան գօման- տանը էսաս փաշայա էմր վէրիւմիշ տիր : Օսմ. էսիրլէրի 48,000 նէֆէր վէ 700 զապիթաէն ի- պարէթ տիր : — Սէլանիքսէ 18 Թիւրքլէր Սէրֆիլէտէ խրիսթիանլարա գըթալ էթտիք- լէրի իչիւն տիվանը հարպ թարաֆընտան մահքիւմ էտիւմիշ իսէլէր տէ, գրալ Գօնս- թանիին պիր էմրնամէ իլէ հիւքմ ի խամըն իճրասընը թէէսիր էթտիրմիշ տիր : — Կու- նանլար Տէտէ աղաճը թախիլիյէ էթմիշ տիր- լէր : Պուլղարլարըն վիրուտընա ինթիզար օ- լունույօր : — Էսիրնէ հէյէթի, Փէթրսպուրկ, Պէրլին վէ Լօնտայա կիտէրէք խարիճիյէ նէ- զարէթլէրինէ պիրէր մուխիթիւրէ թէվտի էթմիշ տիրլէր : — Օգոստոս 20 տէ, Օրթաքէօյտէ պուլունան Օսմ. իլէրի գարաղօլլարը իւզէրինէ ուֆագ պիր Պուլղար թապուրու հիւճիւմ էթ- միշ իսէ տէ, 100 թէլէֆաթ վէ 180 էսիր վէրէրէք մաղլուպ օլմուշ տըրլար : — Անատո- լուտա պիր աչիրէթ հիւքիւմէթ ասքէրի թա- րաֆընտան թագիպ օլունարագ թէմամէն մահվ էտիւմիշ տիր :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրմէնի հուրուֆաթընըն 1,500նճի սէնէ ի տէվրիյէ զիյնէթլէրի Ս. Կարապետ Վանքընտա մութանթան պիր թարգոտա իճրա էտիւմիշ տիր : Վանքըն հավուսը, Վան, Մուշ, Կարս, Պիթ- լիս, Էրզրում վէ սաիր մահալլարտան կէլմիշ օլան 5-6000 գատար պիր զալապալըզլա խըն- ճա խընճ տօլմուշ իտի : Վանքըն քիլիսասընըն գափուսը Ս. Սահակ վէ Ս. Մեսրոպըն թա- վիրլէրիլէ միւզէյնէ օլուպ արալարընտա Ա. Ե. Է. Բ. Ի. Ո. Էրմէնիճէ հուրուֆ ք սաֆ- թիյէսի Էրլէշտիրիլմիշ իտի : Հավուս աղաճ տալլարընտան միւթէչէքքիլ քէմէրլէր իլէ տօնատըլմըշ օլուպ օրթա Էրտէ մինպէր Էրլէշտիրիլմիշ իտի : Խըզմէթ Խարախանեան

Սրբազանըն ըրյասէթինտէ պաշայըպ, իւք գըսմընը հոգեհանգիստ թէչքիլ էթմիշ տիր : Իքինճի գըսմընտա թէրէնիւմլէր վէ խիթա- պէթլէր օլուպ խուսուսի սուրէթտէ Վաւմեա- նըն վէ Տօդ. Պօնափարթեանըն խիթապէթլէրի ալզըլարա մագհար օլմուշ տըր : Խըզմէթ էս- նասընտա Ալման միսիօնարլար վէ չէհրին միւ- թէսարըրֆ վէքիլի Շէվզի պէյ հազըր պուլուն- մուշար տըր : Տէօրթ պուլուղ սասթ տէվամ էտէն մէղքիւր զիյնէթին խօշ թէսիրաթը ալ- թընտա հազըրուն տաղըլմըշ տըր : — Փաթ- ըրիղխանէ թարաֆընտան մուրախիսա հալընտա իրսալ էտիւմիշ օլան Տ. Վահան Ծ. Վ. վէ Գէորդ էֆ. Մեծփաուրեան Մալկարատա էհա- լինին մատտի վէ մանէվի ինթիյաճաթընը տէ- ֆէ սայ էթմէքտէ տիրլէր : Շիմալիյէ գատար 16 մահպուս թախիլիյէ էտիլիպ հալա 9 Էրմէնի մահպուս գալմագստա տըր : Տեղապահ Սրբազան մէղքիւր 9 մահպուսլար իչիւն տախիլիյէ նէ- զարէթլինէ միւրաճաթ էթմիշ տիր : Թալէաթ պէյ անլէրին չափուճագ մուհաքէմէսի օլուպ իշ- լէրինին պիթէճէյինի պէյան էթմիշ տիր : Մալ- կարա Էրմէնիլէրինէ Փաթրիքխանէնին վէ Բա- րեգործականըն իրսալ էյլէմիշ օլտուղը իանէ- լէր պիթմիշ օլուպ չիմաի Էրնէ փէրիչան պիր հալտա պուլունմագտա տըլար : Տախիլիյէ նազըրը անլէրէ մուսվէնէթտէ պուլունուլա- ճաղընը պէյան էթմիշ տիր : — Տեղապահ Ս. միլլէթ էմլաքընըն թասհիհի գայտընըն ալթը այ տահա թէխիլի իչիւն Տախիլիյէ նէզարէ- թլինէ միւրաճաթ էթմիշ վէ Տախիլիյէ նէզա- րէթի տախի մէսէլէյի մէճլիս ի վիւքէլայա թագտիմ էտէճէյինի պէյան էթմիշ տիր : Էն- զարէ Առաջնորդը Բափկէն Եպսկ. մահալը վէ- լատէթի օլան Ա. յնթապա կիթմէք իւզրէ Տէր- սասաթէթտէն կէչմիշ տիր : Միւմաիլէյ Ատանա Առաջնորդըղընա ինթիխապ օլունմուշ իսէ տէ պու պապտէ փաթրիքխանէ վէ Սիս Կաթողի- կոսըղը պէյինտէ պաղը մէրասիմ իճրասը լաղըմ խիլինտէն Էլան նէթիճէ հասըլ օլմա- մըշ տըր : Սապըգ Ատանա առաջնորդը Տ. Շահէ Վրդ. իլմ ի իւհի մէչգ էթմէք իւզրէ Ամէրի- գայա աղիմէթ էտէճէք տիր : — Հիւքիւմէ- թին Էրմէնիսթանտա իսլահաթ վէ ասայիլին թէէմինինէ տաիր իպզալ էթտիյի վատլարա, քէզա Մուշ, Պիթլիս, Վան վէ սաիր մահալ- լարտա տէրտէսթ էտիլէն Էզըյալարա տաիր Պապը Ալիյէ վասըլ օլան իսպարաթը րէսմիյէ- յէ րաղմէն հէր թարաֆտան հիւզնավէր վու-

գուտ ի հազարն տա փաթրիդիսանէյէ մալիւմաթ
հազմագտա տըր: — Պիթիստէն 6 սաաթ
ուզագտա էրզրումա կիթմէք իւզրէ օլան մէք-
թէպ միւտիրի նալպանտիւան վէ արգատալա-
րը իւզէրինէ 6 միւտէլան խըրսըզար հիւճիւմ
էտէրէք 300 լիրա զըյմէթինտէ օլան փարա
վէ էշեալարընը զապթ էթտիքտէն սօնրա
10 եալընտա գըղընա տախի թէարրուզ
էթմիլէր տիր: Մէզքիւր չէնրտէ Միսաք
վէ Գասպար նամ իքի էրմէնի դաթլ
էտիլիր: Վան ճիւզարընտա պուլունան Մամր-
տանի էրմէնի քէօյլունիւն պիւթիւն սիւրիւլէրի
քիւրտէր թարաֆընտան զապթ էտիլմիշ տիր:
Մէզքիւր քէօյլուն հազընընտա պուլունան փիւր-
կանլը Բիւրա աչիրէթինի հիւքիւմէթ աքքէր-
լէրի մուհասէրէ էտէրէք էրմէնիլէրտէն զապթ
էթմիշ օլաուզլարը 8000 գոյուն, 50 տաւար
վէ պիր աթ խթիրտաա էյլէմիշ տիր: Տիարպէ-
քիրտէ էն իչէք չարչուտա պիր սաաթ սիւրէն
պիր արպէտէ էտնսընտա պիր էրմէնի գա-
թըրճը դաթլ էտիլիր: — Աճէմ հիւքիւմէթի
մէճլիսէ իւշ էրմէնի մուրախիսաա զապուլ
էթմէքտէն իմթինա էթտիլի իչին Դաշնակ-
ցոքիւն ինթիխապա իշթիրաք էթմէմէյի գա-
րար վէրմիշ, սապըզ մէճլիս ազասը Միրգա-
եան վէ Եփրեմին արգատալը Բեռի մուխալէ-
ֆէթ էթտիլէրինտէն Կուսակցոքիւն թարա-
ֆընտան թէրք էտիլմիշ տիրէր: — Ամէրի-
գատա Ֆրէզնօ չէնրինտէ էրմէնի մահալլէսին-
տէ պիր եանղըն զուհուր էտէրէք Ս. Երրոր-
գութիւն քիլիսասը. պիր մէքթէպ, եէտի խա-
նէ եանմըշ տըր, պիւթիւն զարար 20,000 տա-
լէր հիսապ օլունմագտա տըր:

ՓՐՕ. ՃԷՄԱԱԹԸ

Պատ. Յ. Կոստանթին, Օգոս. 8տէ Նիւ
Հէյվընտա վէֆաթ էթմիշ տիր: Հաճըն Հօմ
գըզլար մէքթէպի պիր սէնէ իչին գափանա-
ճագ իսէ տէ, կէլէն սէնէ տահա միւքէմմէլ
պիր թարդտա քիւլատ էտիլէճէք տիր: — Հա-
ճընա Ատանա սթասիօնընէղարէթ էտէճէք տիր:
— Հաճըն քիլիտասընտա վաիդ մէսէլէսի իչին
այրըմըշ օլան փարթիլէր թէքրար պիրլէշմիշ
տիրէր: — Հաճընա պիր միսիօնէր տօղթօր
կէօնաէրիլէճէյի Պօրտ թարաֆընտան վատ
էտիլմիշ: — Հաճըն սթասիօն մուալիսի Յա-
կոբ Պայըրեան էֆ. Ատանա սթասիօնընտա վէ
պէյնէլ միլէլ խասթախանէտէ իչլէմէյէ տաւէթ
օլունմուշ տըր: — Վեր. Կ. Յարութիւնեան

3 այ իչին Հաճըն իքինճի քիլիսէսինէ վաիդ-
լիյէ կիթմիշ տիր: — Ամէրիգատաքի Ատանա-
լըլար Ատանա Փօթէսթիւն Ազատէմիսինէ
մալտի վէ մանէվի մուալէնէթտէ պուլունու-
յօրլար, պուլ. սէնէ 20 լիրա եօլամըշլար տըր:
— Գօնիա գօլէճի միւտիրի փրօֆ Ա. Հայկազ-
եան Ամէրիգանըն Փօթիլէնա չէնրինտէ «Ումում
տիւնեանըն իրիսթ. վաթանիլիյի» գօնֆէրան-
սընտա պիր նութգ իրատ էյլէմիշ վէ չօֆ թագ-
աիր օլունմուշ տըր: — Թրօյտա Յուլիս 20տէ
փրօֆ. Պէզճեան զիքրինէ պիր սզանսնդիս իճ-
րա օլունմուշ վէ Տր. փաշահան իլէ Վեր. Յ.

Գ. Գրիգորեան նութգլար իրատ էյլէմիշլէր:
Սօն խապիւրլէր. — Պաղտատ խաթթը հազ-
ընտա Ալաման վէ Ֆրանսըզ սէրմայէտարանը
պէյնինտէ իթիլաֆ հասըլ օլմագտա տըր: Զանն
օլունույօր քի, Օսմանլը պանգասընըն չիտի-
քի իմթիլազլարը Տէօյ Պանքա կէչէճէք տիր:
Ալամանլար տախի Սիւրիա վէ Դարա տէնիդ
ճիւնէթիլիլինտէք իմթիլազլարը Ֆրանսայա
թէրք էտէճէք տիրէր: Պու անլայըլ ֆէթըրս-
պուրկ վէ Լօնտրատա տախի թասսըզ օլու-
նաճագ: — Ֆրանսա հիւքիւմէթի էտիրնէ մէ-
սէլէսի հալլ օլունճայատէք թիւրքիւնըն փա-
րիզտէ պիր խթիլգրազ էթմէսինէ մանի օլա-
ճաղընը սէօզ վէրմիշ տիր: Պու պապտէ տի-
կէր հիւքիւմէթլէր սէօզ վէրմէմիշլէր տիր:
Պուլլարիա վէ թիւրքիա պէյնինտէ ճէրէեան
էտէն միւքիալէմէ ի սուլիլիյէ դաթ օլունմուշ
տըր: Օսմանլը վէ Եունան հիւքիւմէթլէրի
պէյնինտէ էլան էսիրլէր միւպատէլէսի մէսէ-
լէսի հալլ օլունմամըշ տըր: — Համիսիյի զըր-
լըսը Իզմիրէ վասըլ օլմուշ վէ չօզ չէնիլքէր
իճրա օլունմուշ տըր: — Պուլլարար Ֆիլի-
պէտէն էօթէ չէքիլիպ հազըրըզ կէօրմէքտէ
տիրէր: Եունանլար սուլի իչին աթիտէքի
չարթլարը թէքլիֆ էտիյօրլար: — 1. Ֆէնէր
փաթրիգիւնէսի իմթիլազլարընըն պէզասը,
2. Եալընըղ ճամիլէրէ ախտ էմլաքըն, վազֆ
ատտ օլունմուշ հիւքիւմէթէ ախտ օլանլար
ատտ օլունմամասը, 3. Ֆէթի օլունմուշ օլան
մահալլէրտէ տօղմուշ օլան ճիւմէլէ էհալինին
Եունան թէպասսը առտ օլունմասը, 4. Ճիւմ-
լէ ֆիրար էթմիշ օլան Բում աքքէրլէրէ աֆլը
ումումի իլանը իլէ սալթ Բումլարտան իպա-
րէթ թապուրլարըն թէքիլ օլունմասը:

Միսիւր ի միսուլ վէ տահիպ ի ինթիլազ
Յ. Գ. Գրիգորեան

ԲԷՇԵՇԵԱՆ ՄԱԹ.ՊԱՍԱՐ

Տէրխասեք, Մահմուտ փաշա, Բիւրճի խան Եօ. 32—84